

DOMOVINA

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun poštna hranilnica, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Čitatelji „Domovine“ rešujejo rudarske otroke iz glada

Kakor smo napovedali v svoji božični številki, bo uredništvo „Domovine“ v prihodnjih dneh izvedlo med čitatelji lista zbirko živil v pomoč kuhinjam za gladujoče rudarske otroke v Trbovljah, Zagorju in Hrastniku. Za trdno upamo, da v vsej Sloveniji ne bo vasi, ki bi hotela izostati od plemenite tekme, katere edini namen bo: rešiti v črnih rudniških revirjih nekaj otroških dušic pred propadjo od glada. Okrog 4000 otrok gladije v Trbovljah, Zagorju in Hrastniku in komaj nekaj sto izmed njih je deležnih brezplačne hrane v šolarskih kuhinjah, ki se vzdržujejo iz javnih in zasebnih podpor, ki pa jim grozi nevarnost, da se zaradi domala izčrpanih kreditov danes ali jutri zapro. Geslo naše zbirke je: šolarske kuhinje v premogovnih revirjih se ne smejo zapreti, temveč morajo nuditi vsaj skromno prehrano slednjemu rudarskemu otroku, ki strada.

Po dogovoru z akcijskim odborom za pomoč gladujočim rudarjem v Ljubljani, s katerim v sporazumu podvzema „Domovina“ to akcijo, bomo poizkušali zbirko izvesti s pomočjo našega gasilstva, ki je bilo še zmerom požrtvovalno na mestu, kadarkoli je bilo treba človekoljubnih dejanj. Vsakdo, ki je pripravljen prispevati k naši zbirki, naj doma premisli in poišče, kar bi lahko pogrešal: malo krompirja ali fižola, moke ali žita, kaše, ješprenja, masti, zelja, repe ali česar koli. Vsak, tudi najmanjši dar bo gladnim rudarskim otroščem dobro došel in bodo iz vsega srca hvaležni zanj.

Darovani prispevki se bodo v vsakem kraju stekali pri domačih gasilskih društvih in četah, ki jih bodo nato po železnici odpremile v središče rudarske bede — v Trbovlje.

Podrobna navodila bomo objavili v prihodnji številki.

odločnostjo stopiti na plan v borbi proti prevlekemu uživanju alkohola.

V glavnem pa je seveda vojna tista velika mati današnje podivjanosti. Mladina, ki je tedaj med vojno doraščala ob nezadostni vzgoji, saj očetov ni bilo doma, je morala dati velik odstotek nepridipravov. Pokvarili so se tudi seveda mnogi mladi udeleženci vojne, predvsem pač značaji, ki so bili že po narodi slabotni.

Najstrašnejša rana na našem narodnem telesu pa so množeci se roparski umori. To so v treznosti pretuhtani zločini. Učiteljica jim je še bolj kakor pobojem sirova vojna. Dokler je vladalo povojno blagostanje, ni bilo povoda za okoristitve na račun premožnih žrtev; ko pa je postal denar pičel, prilika za zaslužek pa redka, se spet drami krvi navajena zver v ljudeh z neizničnimi značaji.

Pomagali so kvariti ljudi sem in tja tudi razni krivi nauki o ureditvi človeške družbe in o lastnini, da naglasimo predvsem komunistične zablude, ki naravnost priporočajo umor posedujočih, češ, da so si pridobili svoje imetje krivično. Kaj bo rekel pameten človek k izreku učitelja komunizma: «Lastnina je tatvina.» Zdrav in razsoden človek ne bo sedel na tako nespamet. Kdor pa je slab, bo prisluhnil in zašel v zločin, da bi si brez dela pripravil udobno življenje.

Treba je narodove preroditve, da bodo znali ljudje ločiti pleve od zrnja. Za zločince pa ne sme biti milosti, da bodo k zločinu nagnjeni izgubili pogum za prelivanje krvi. V boj proti zločinskemu plazu morajo oblastva, društva, učitelji in duhovščina. Ni to lahko delo, saj so posledice vojne vkoreninjene v narodu, kakor je vse preveč vkoreninjen pri nas tudi alkoholizem.

Zločinski plaz čez našo deželo

Andrej Mali še čaka na zaslužen kazni, trojanski morilec bodo stopili še ta mesec pred pravico, umor v Krškem je še nepojasnen pa je že padla tam pri Ormožu nova žrtev pod morilčevo sekirjo. Kakor krvavi plazovi drviijo preko naše lepe domovine ti zverinski zločini, ki jim delajo družino uboji in pokoli pijancev.

Teh zadnjih smo se žal že tako navadili, da jih imamo skoro za nekakšne nesreče po naključju. Povsem smo pozabili, da gre pri veliki večini pokolov v pijanosti v resnici za premišljene umore. Morda več let premišljuje zločinec, kako bi zaklal svojega sovražnika ali protivnika. Ves naklep je pripravljen, le poguma manjka, zato ga je treba poiskati v alkoholu. Res, alkohol vodi nože, kole in sekire, toda spočeto je bilo dejanje prennogokrat v treznosti in ni vedno alkohol oče teh zločinov, temveč komaj ubogljiv hlapec.

Proti tem zločinom imamo potemtakem le nekaj obrambe v rokah, in sicer kolikor lahko omejimo alkoholsko poplavo. Delati mora vsak od nas za treznost našega naroda. Predvsem ljudje, ki so na vidnih mestih, morajo dajati dober zgled. Žal zgledov pri nas vedro bolj pogrešamo.

Pa še več moramo zahtevati: do izvestne meje strogo uradno nadzorstvo nad mamilom alkoholom. Narod tone v alkohol in izgublja v napredujoči otopenosti zaradi prevelikega uživanja alkohola razsodnost in čut za pravstvenost. Vinogradniška dežela smo in vemo, da zmerno uživanje vina ne škoduje odraslim, mladino pa vsaka množina alkohola zastruplja tako rekoč v osnovi in prav to je treba preprečiti ali vsaj omejiti, če nečemo, da ne bo naš narod čez kakega pol stoletja le še pomilovanja vredna družina izrojenec. Vsi drugi oziri so spričo takega dejstva neumestni.

Kakor so poboji pijancev žalostni in vsega obsojanja vredni, vendar niso neodpravijski, zlasti če bodo storile tudi naše organizacije, na čelu jim seveda naša mlada krepka in zdrava Jugoslovenska nacionalna stranka, svojo dolžnost in delovale za narodovo treznost. Tudi duhovščina mora z vso

Za izboljšanje marijadvorske govede

Nedavno je bila v Mariboru na vinarski in sadjarski šoli ustanovna skupščina Zveze selekcijskih organizacij za belo slovensko (marijadvorsko) govedo, ki jo je sklicala banska uprava dravske banovine. Kako velika je bila potreba po ustanovitvi take zveze in kako veliko zanimanje je vladalo pri živinorejcih za ustanovno skupščino, jasno kaže dejstvo, da so se odposlanci obstoječih živinorejskih organizacij in tudi ostali povabljeni udeležili skupščine polnoštevilno. Skupščino je vodil načelnik kmetijskega oddelka inž. Zidanšek. Po poročilih o stanju živinoreje in o dosedanjem selekcijskem delu v okrajih, kjer se redi belo slovensko govedo, ki sta jih podala okrajna kmetijska referenta Martin Zupanc in Franc Wernig, je banovinski referent za živinorejo inž. Wenko obrazložil pravila in jih prečital. Bila so sprejeta z nekaterimi manj važnimi izpremembami soglasno.

Pri volitvah je bilo izvoljeno naslednje načelnštvo: načelnik Anton Rogina, Podgorje; podnačelnik Martin Zupanc, živinorejski referent, Maribor; tajnik Emerik Šiftar, Maribor; blagajnik Peter Škofič, Maribor; odborniki: Matija Goričar, Mo-

zirje; Pavel Glančnik, Pragersko; Simon Kitek, Studenice; Franc Lobe, Slovenjgradec; Ivan Košan, Šoštanj; Jože Barth, St. Janž; Janko Šmarčan, Jarenina. V nadzorništvo so bili izvoljeni: predsednik ing. Primož Simonič, profesor v Mariboru; tajnik Franc Wernig, sreski kmetijski referent v Celju; Vladimir Kuret, sreski kmetijski referent v Mariboru.

Vse zborovanje je poteklo v slogi in v enodušni želji, da bi novo ustanovljena zveza čim krepkeje delovala za napredek naše živinoreje. Da smemo upati na plodno delo nove zveze, je pokazala tudi prva seja načelnštva, ki se je vršila še istega popoldneva. Na seji se je v vseh podrobnostih sestavil načrt dela za prvo dobro obstoja to velevažne organizacije. Tako se je uvrstila Zveza selekcijskih organizacij za belo slovensko govedo kot zadnji člen v verigo ostalih živinorejskih selekcijskih zvez naše banovine. Ker je v živinoreji napredek samo z vztrajnim in smotrnim delom, smemo gledati z zaupanjem v bodočnost živinoreje v naši banovini.

Ali si že član Vodnikove družbe?

Politični pregled

Dne 29. decembra je bil na postaji v Sinaji izvršen napad na rumunskega ministrskega predsednika dr. Jona Duca,

ki se je, zadet od štirih revolverskih strelcev in drobcev bombe, zgrudil mrtev na tla. Njegov spremljevalec, bivši bucareški župan Costinescu, je pa bil nevarno ranjen. Napadalec, dijak Nikolaja Constantinescu, člana razpuščene rumunske fašistične organizacije, tako zvane Zelezne garde, so aretirali. Dr. Duca je bil prišel iz dvorca Peleša, kjer je kralju Karlu poročal o položaju po izvršenih volitvah. Za pokojnim državnikom žaluje vsa Rumunija.

Spričo nasilne smrti dr. Duca, uglednega rumunskega državnika, je kralj Karel

poveril predsedstvo vlade najstarejšemu članu Ducove vlade, dosedanemu prosvetnemu ministru dr. Angelescu.

V tej začasni vladi so ostali vsi dosednji člani. Grdi zločin strahovalcev je dovedel vladu do strogih ukrepov. Oblastva so z vso odločnostjo uvedla preiskavo in ugotovila, da je

umor uglednega državnika delo široke razpredene zarote Zelezne garde

in da je bil dijak Constantinescu skupno z dvema zarotnikoma določen, da izvrši napad. Bila sta to kavarnar Calimaci in dobruški naseljensec Balemace, ki sta oba pobegnila, a so ju kmalu prišli. Vse tri napadalec neprestano zaslišujejo. Aretiranih je bilo doslej že nad sto članov Zelezne garde. Kakor vse kaže, bo vlada z Zelezno gardo temeljito obračunala.

Francoski listi so napovedali,

da bo francoska vlada v tem mesecu predložila razorožitveni konferenci nov razorožitveni načrt,

ki ga bo dostavila tudi nemški vladi. Načrt določa med drugim postopno nizevanje obrambnega orožja, tako da bi se v osmih letih dosegla popolna enakost v oborožitvi posameznih držav. Dalje določa uničenje vseh vojnih letal in ustanovitev mednarodne letalske policije.

Važno je zlasti, da se je

francoska vlada odločno izrekla za to, da se vprašanje razorožitve reši v okviru Društva narodov,

kjer poleg velesil lahko tudi manjše države enakovredno izrečejo svoje mnenje. Razorožitvena konferenca v Ženevi, ki ima za smoter razorožitev vseh držav, se ne more zaključiti s ponovno oborožitvijo Nemčije, kar zahteva Hitlerjeva vlada. O vseh zadevnih vprašanjih, ki jih je sprožila Hitlerjeva vlada, je mogoče razpravljati samo v Ženevi, kjer se mora dokončno rešiti vprašanje razorožitve in zagotoviti mir. Nadaljnji razgovori o tem vprašanju med Francijo in Nemčijo se ne bodo vršili samo med njima, temveč morajo postati splošni ob sodelovanju vseh prizadetih držav.

Nov korak za pomirjenje balkanskih narodov pomeni

napovedani sestanek bolgarskega kralja Borisa z rumunskim kraljem Karlom,

ki bo v dneh od 21. do 24. t. m. v Bukarešti. Na sestanku bosta vladarja nadaljevala posvetovanja, ki sta jih imela pri nedavnem srečanju. Kakor piše sofijsko »Utro«, bo v razpravi tudi spomenica bolgarske vlade glede zaštite bolgarske manjšine v Dobrudži. Spomenica se nanaša predvsem na šolstvo in zahteva za bolgarske manjšine v Dobrudži primeren šolski pouk v materinščini. Nasprotno pa bi Bolgarija dovolila primeren pouk v rumunščini v 3 rumunskih vaseh pod Bolgarijo.

Kakor poročajo iz Sofije,

se bodo v kratkem pričela pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe med Jugoslavijo in Bolgarijo.

Sofijski »Mir« piše glede na bolgarsko zunanjo politiko v starem letu, da je zblizanje med Bolgarsko in Jugoslavijo zelo koristno dejanje za ohranitev miru in neodvisnega Balkana.

DOPISI

DOLE PRI LITIJI. Podmladek Rdečega križa je priredil v nedeljo 3. decembra lepo uspelo mladinsko igrice »Šivilja Klara« v tukajšnji šoli. Obisk je bil kljub slabemu vremenu zadovoljiv. K uspehu je mnogo pripomogel tudi šolski oder, za katerega so prispevali nekateri posestniki lepa darila. Posebno zahvalo izreka PRK gg. Vrtačniku, Dolancu in Novaku in istočasno tudi vsem fantom, ki so pomagali graditi oder in tudi sicer pripomogli k uspehu. Podmladek ima že svojo lekarno ter beleži že znatne uspehe na področju

svojega dela, za kar ima zaslugo tudi tukajšnji šolski odbor, ki je dal potreben znesek za nabavo zdravil ter obeta tudi v bodoče po možnosti podpirati naše gibanje. Ob praznikih smo priredili lepo božičnico za šolsko mladino, ki smo jo obdarovali z blagom. Ob tej priliki čutimo prijetno dolžnost, izreči iskreno zahvalo banski upravi, odnosno g. banu in našemu poslancu g. Mravljetu za podporo v preteklem letu in letos v znesku po Din 500— za prireditev božičnice. Odbor PRK.

IVANJKOVCI. Dne 1. januarja sta pripadli k tukajšnji pošti bivši upravni občini Litmerk in Lahonci. Prva je bila do sedaj pod pošto v Ormožu, druga pod pošto pri Sv. Tomažu pri Ormožu. S tem se zdaj krije okoliš tukajšnje pošte z območjem upravne občine Ivanjkovec. Nastavljeni so trije pismonoše, ki dostavljajo pošto po vsem okolišu vsak dan razen nedelj in poštinih praznikov.

NOVA SELA PRI KOČEVJU. Naša mlada sokolska četa lepo deluje. V začetku novembra je starosta br. Dolfe Prešeren predaval o bratu Ganglu in je bilo predavanje častno obiskano. S prosvetno šolo, ki se je vršila do 7. decembra, se je poglobila sokolska zavest članstva in naraščaja. V tečaju so predavali s. Milka Kajfeževa, br. starosta, podstarosta br. Anton Curl, s. Olga Oračeva in načelnik br. Jože Klarič. Sporedno s to se je otvorila tudi prosvetna šola za naraščaj in deco. Šolo je vodil br. starosta sam. — Sokolska knjižnica lepo napreduje. Steje 160 knjig, ki si jih pripadniki prav marljivo izposojajo. Dne 1. decembra se je vršila slavnostna seja, ki je bila združena s predavanjem br. staroste, dne 3. decembra pa je bila akademija v proslavo 15letnice narodnega uedinjenja. Kako je sokolska misel že prodrla med preprosto ljudstvo, nam je bila dokaz prav ta prireditev, ki jo je posetilo okrog 300 gledalcev. Pester je bil tudi program. Po nagovoru br. staroste se je vršil pevski telovadni nastop »Gor čez izaro« po zasnovi br. Prešerna. Nato je sledila deklamacija »Golgota«. Prav srčkana je bila telovadna skupina moške dece. Ob tej priliki je prvič nastopil tudi mladinski pevski zbor, ki je odpel nekaj prav mikavnih pesmic. Dramski prizor Engelberta Gangla »Tabor« je bil po mnenju navzočih najlepša točka proslave. Za ta prizor je br. starosta naslikal nove kulise, ki so zelo pripomogle do uspeha. Nato se je vršila telovadba. S. Butinova in br. Zdravič sta prvič privedla svojo deco pred javnost, ki je prav lepo izvajala proste vaje, ki so pri gledalcih vzbudile

RICHARD VOSS DVA ČLOVEKA

Ko je moja sladka mati spoznala, da stoji njen sin Rok, ki je o njem mislila, da je mrtev, pred njo kot živ človek iz mesa in kosti, se je brez glasu zgrudila in obležala kakor mrtva. Moj strogi gospod oče je bil bled kakor mrlič in je visel s pridruženim stokanjem svojemu velikemu fantu okoli vratu. Ko so ljudje videli, kako strogi grof joka, ker vidi spet svojega najdenega sina, so se razjokali vsi, da so še mene obile debele solze. In svojega ženskega tuljenja se še sramoval nisem.

Medtem je pokleknila Judita k moji materi, položila njeno glavo v naročje in s tihim glasom neprestano ponavljala samo tele besede:

«Saj vendar živi! Saj vendar živi! Glej, ljuba mati, tvoj sin vendar živi!»

Zdaj je prišel zraven tudi naš dobri stari kaplan v obleki, ki je v njej za naju opravljal svoj svetel posel. Ko se je moji sladki materi vrnila zavest in ko je nad nama prelila toliko solza, sva morala samo pripovedovati in zmeraj iznova pripovedovati.

Zvonovi niso več zvonili, zakaj tudi dečka, ki sta vlekla vrvi, sta pritekla. Kaplan ju je poslal nazaj, naj še zvonita. Med donenjem zvonov se je razvil sprevod: spredaj je hodil duhovni gospod. Za njim med mojimi ljubimi starši

Judita in jaz, spet z roko v roki. Za nama pa je stopala županja s Platterjeve domačije, služinčad in še vse, kar je ležlo in šlo.

V cerkev smo šli. Z roko v roki sem stal z Judito in starši pred oltarjem in kaplan Plonner je imel namestu mrtvaškega opravila zahvalno službo božjo.

Moja mlada nevestica pa je imela na glavi še zmeraj svoj venec iz lesnikovega cvetja.

To cvetje se bo kmalu iz remenilo v cvetoče m. le.

Sesto poglavje.

Mladi gospod Rok z gradu Enne in Juditka Platterjeva se imata rada.

Se tisti dan je opazila moja mati na Juditini roki ozki zlati obroč z rubinom, ki ga je bila nekoč podarila svojemu najljubšemu sinu. Nič ni rekla zaradi tega. Opazil pa sem dobro, kako je neprestano gledala s svojimi velikimi, prestrašenimi očmi na naja dva otroka, ki sva se s tako svetimi rečmi igrala — kakor je gotovo mislila. Ta dogodek jo je do srca pretresel; najina rešitev se ji je zdela lep čudež, ki ga je izkazalo nebo na priprošni svete Barbare; svojega ljubelega sina, divjega mladega gospoda Roka, je dobila tako rekoč drugič iz božjih rok, da je bila vsa njena duša zamaknjena in blažena.

Morda je mislila moja mati. »Kar Bog združuje, naj človek ne poskuša ločiti« — čeprav je on grof Ennski, ona pa Platterjeva.

Toda če vzame mladi gospod grof Juditko s Platterjeve domačije, ne pojde v Rim; in če ne pojde v Rim, tudi ne bo duhovnik...

Nisem vedel, kako se je mati z vsem tem v svojem srcu pomirila in tega tudi nisem dosti premišljal.

Na večer velikega dne smo sedeli vsi v dvorani, kjer smo tudi večerjali. Ker pod visokimi oboki še ni bilo pomladansko toplo, je gorel v kamini velik ogenj.

Ob tem kamini, ki je bil tako visok, da bi bili v njem lahko pekli vola na ražnju, je sedel že cesar Maksimilijan, ko je prišel na lov v Bräksen. V zgornji dvorani smo imeli še naslanjač — pokrit je bil z rdečim, že davno obledelim žametom — ki je na njem priljubljeni visoki gospodar Avstrije počival pri grofu Ennskem. Danes sva imela midva rešenca časten prostor blizu ognja, katerega drhteči odsev je padal po slikah na stenah, ki kažejo samo slavna dejanja ennske hiše in ohranjujejo njih spomin za sinove in vnuke tega plemenitega rodu. Vendar pa takega poročnega potovanja, kakor ga je imel mladi gospod Rok, ni med njimi...

Moja ljuba mati je velela prinesiti na mizo vse, kar premore shramba dobrega, in moj strogi gospod oče je šel prav sam v klet, da bi prinesel iz nje kapljico, ki še ni bila preveč kisla in je bila najplemenitejše vino v naši hiši. Toda tako, kakor mastna zlata pogača gospe krčmarice večraj zjutraj, mi vendar niso dišale prekajene postrvi moje matere in na ražnju pečena ovca, če

veliko pozornost. S prav istim veseljem so bile sprejete tudi proste vaje na aščaju in članov, ki jih je izvežbal načelnik br. Klarič. Prav posebno so ugajale telovadne skupine moškega naraščaja in članov. Telovadba na bradlji je kazala na vestno in vztrajno urjenje članov. Po proslavi je bila zaobljuba 30 članov in 3 članic. — Dne 10. decembra je priredil br. starosta razstavo sokolskega tiska. Ob tej priliki je imel tudi predavanje o važnosti sokolskega tiska. Razstavo so si ogledali navzočni z zanimanjem. — Prav marljivo se udeležuje tudi smučarski odsek.

MOZELJ. Pred nedavnim časom ustanovljena sokolska četa je priredila 1. decembra v proslavo 15letnice uedinjenja na narodni šoli prav lepo uspelo akademijo sokolskega naraščaja. Starosta br. Lovšin je imel lep nagovor, nato pa sta bili zapeti pesmi «Jugoslovenski Sokoli» in «Oj, letni sivi sokole». Sledil je prizor «Na dan uedinjenja» in nato dve telovadni točki sokolskega naraščaja. Jugoslovenska himna je zaključila pristrčno akademijo. — Prav tako lepo je uspela proslava kraljevega rojstnega dne. Skrbno in pestro izbran program je zadovoljil vse občinstvo. Po proslavi je bil občni zbor čete, katerega se je udeležilo tudi odposlanstvo matičnega društva iz Kočevja. Sestre in bratje, le tako naprej sebi v korist, domovini, narodu in kralju pa v čast!

PTUJ. (Smrtna kosa.) Na Štefanovo smo spremili k zadnjemu počitku 59letnega Antona Brumna, šolskega upravitelja v pokoju, ki je bil znan kot pošten, plemenit mož. O spoštovanju do njega je pričala izredna udeležba pri pogrebu. Prihiti so stanovski tovariši celo iz Maribora in Slovenskih gor, kjer je pokojnik služboval skoraj 30 let. Pred hišo žalosti so zapeli stanovski tovariši, nato pa se je razvil sprevoz na mestno pokopališče, kjer se je od tovariša poslovil v genljivih besedah šolski upravitelj g. Hren iz Studencev. Kot njegov bivši sosed na Teznu je govoril g. Tomažič, uradnik Mestne hranilnice iz Maribora, a v imenu občine Tezna, katere častni občan je bil pokojnik, g. Vitez. Zadnjo žalostinko so spet zapeli stanovski tovariši. Naj mu bo lahka zemljica, ki jo je tako goreče ljubil!

ROGAŠKA SLATINA. Letošnji 1. december, 15. praznik uedinjenja, smo proslavili zelo svečano. Člani gasilske čete in drugih društev so se polnoštevilno udeležili šolske maše, ki jo je spremljalo grmenje topičev. Enako slovesno smo proslavili rojstni dan Nj. Vel. kralja. — Sv. Miklavž nas je bolj skromno obdaroval, ker se je

tudi njega lotila tetka stiska. Prav tako je bil siromašen božiček. — Delavci, ki so zaposleni pri zdravilišču, komaj živitarijo ob skromnem zaslužku, kajti od štirih do petih ur dnevnega zaslužka jim je pač nemogoče, da bi preživljali številne družine. — Pri nas se je poleti ustanovila strelska družina. Zeleli bi, da se v doglednem času odpre lokal za sobno streljanje. — Prijateljem in prijateljicam naše priljubljene «Domovine» želi prav srečno novo leto A. K.

SV. BARBARA V HALOZAH. Ze dolgo niste ničesar slišali o nas Haložanih, vendar se pri nas gibljemo v vseh naših društvih, tako pri Bralnem društvu «Napreju», pri Tamburaškem in pri Pevskem društvu. Zdaj se je pričel tudi gospodinjski tečaj za naša dekleta, kar je prav koristno. Dne 1. februarja dobimo v Pristavi drogerijo. Nam Barbarčanom bo ustrezno, da ne bo treba za vsako malenkost v Ptuj.

SV. VID PRI PTUJU. Prosvetno društvo je priredilo 24. decembra zvečer igro «Na betlehemskih poljanah». Vstop je bil prost in se je udeležilo igre nad 400 gledalcev, kar je za vidovsko faro zelo lepo število. Na božič pa so podali igro v treh dejanjih «Mati in sin», ki je gledalcem prav ugajala. Vse priznanje pobeškimi in lancovskim fantom za njihov trud!

STRAZIŠČE PRI KRANJU. Tukajšnji tovarnar g. Artur Heller je podaril za božič občinskim siromakom in brezposelnim 5000 kg moke, ki jo je občina razdelila 354 družinam, ki so bile tako preskrbljene s kruhom za praznike, za kar se mu občina v imenu občinskih siromakov najtopleje zahvaljuje.

ŠT. ILJ PRI VELENJU. Naša gasilska četa priredi 7. januarja ob tretji četrti na 15. v prostorih osnovne šole Golarjevo veseloigro «Dve nevesti». Nastopi tudi pevski odsek naših gasilcev pod vodstvom vrlega pevovodje g. Davorina Jelena. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo gasilnega orodja, ste domačini in sosede vljudno vabljeni.

TRBOVLJE. (Smrtna kosa.) V Trbovljah so na Štefanovo pokopali 45letnega rudarja Alojzija Šarlahu. Žena mu je umrla pred šestimi leti. Zdaj je umrl še sam in tako je ostalo pet nepreskrbljenih sirot. Kako je bil pokojnik priljubljen, je pričal njegov velik pogreb. Na zadnji poti ga je spremljala rudarska godba in njegovi tovariši so mu v slovo zapeli dve žalostinki. Bodj mu ohranjen blag spomin!

VELIKI DOLENCI. Sokolska četa je uprizarila 26. decembra otroško igro «Čudežne gosli» z božično. Obdarovanih je bilo 60 otrok delno z oblekami, delno s šolskimi potrebščinami. Družbi sv. Cirila in Metoda pristrčna hvala za izdatno pomoč pri božičnici. Poset igre je bil prav dober. Občni zbor naše čete bo na dan Treh kraljev ob 15. uri.

GOSPODARSTVO

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Na ptujskem živinskem sejmu pred prazniki so bile cene za kilogram žive teže: kravam 2 do 3.50, telicam 3 do 4.25, voiom 3 do 4, bikom 2.50 do 4 Din. Konji so se prodajali po 500 do 2850 Din. Prihodnji živinski sejem bo v torek 2. januarja. — Sejem za svinje je bil dan pozneje. Cene za kilogram žive teže: prolenkom 5.50 do 6, polpitanim svinjam 6 do 7.50, pitanim 8 Din. Prasci, 6 do 12 tednov stari, so se prodajali po 125 do 250 Din za rilec.

VINO. V vinski kupčiji se ne kaže nikako izboljšanje položaja. Enako kakor v dravski banovini je tudi v drugih banovinah in v sosednih državah. Le Banat se še nekako živahno giblje s svojimi cenami, 9- do 10 odstotnimi vini po 1.80 do 2 Din za liter. Cene za boljša sortirana vina v naši banovini so stalno visoke: 5.50 do 7 Din, pa tudi do 8 Din, medtem ko so za nižja mešana nova vina nekoliko nazadovale in se gibljejo med 3 in 4 Din. Jako kislja, komaj 80 odstotna haloška nova bela vina se dobijo v krajih, zelo oddaljenih od železnice, še izpod 3 Din liter.

Sejmi

- 8. januarja: Nova cerkev, Šmartno pri Litiji, Krka (litijski srez), Žerovnica, Šmarje pri Jelšah;
- 9. januarja: Metlika, Kamnik;
- 11. januarja: Planina (brežiški srez);
- 12. januarja: Ljutomer.

Vrednost denarja

Na borzah smo dobili v devizah (k tečaju je prištet še premijo 28.50 %):

na pijačo sploh ne pomislim: tako pogačo je in tako vino pije človek pač samo enkrat v življenju. Srečen je tisti, ki lahko takrat tako kraljevsko obedi.

Po kosilu je smela priti služinčad v dvorano. Moški so dobili vina in tobaka, kakršnega je kadil gospod grof; žene in dekleta pa so dobile k pijači sladko pecivo, ki ga je gospa grofica vsakega prvega napeljala in skrbno spravila, če bi prišel na ennski grad kakšnega lepega dne nepričakovani obisk. Toda dobro potico je zmeraj zadnje dni v mesecu, ko je bila že stara, pojedel mladi gospod Rok: na grad Enno niso prihajali gostje, ne pričakovani ne nepričakovani, kajti Juditka ni bila nikakršen gost. Toda pecivo je moja mati redno vsakega prvega v mesecu sama zamesila in spekla.

Še nekaj moram jaz, veliki, otročji fant poročati: kako imenitno je neki mladi gospod Rok spal tisto noč na trdi postelji v svoji visoki sobi v stolpu. Sanjalo se mu ni niti o neki mladi gospodičini, ki je imela na prstu ozek zlat obroček.

Drugi dan sem takoj opazil, da je moja mati govorila z očetom o tisti stvari — namreč o zgodbi s prstanom — in da ga je prosila, naj misli, da je vse to samo otroška igra. Zato je molčal moj strogi gospod oče, kar mi je bilo prav všeč, ne morda iz strahopetne bojazni, ampak še dosti bolj iz nekakšne plašnosti, da bi se pustil dotakniti nečesa posvečenega.

Že dopoldne se je hotela vrniti Judita v spremstvu gospe Leitnerjeve na Platterjevo domačijo k svojemu zverinjaku. V prejšnjih časih je moji starši ne bi bili pustili stran, ali pa bi jo bili vsaj dolgo prosili, naj še nekaj časa ostane; danes je niso sili in prosili. To sem dobro opazil, toda ničesar si nisem iz tega storil. To je bilo najbrž zato, ker napravi sreča sedemnajstletno srce tako prevzetno in ker je mlada ljubezen tako polna sijaja, da žari še skozi sive oblake. Tudi Judite ni preveč bolelo, ko so jo tako prijazno in mirno poslali domov. Že takrat sem mislil v svoji domišljiji: «Docela drugačne in zelo hude morajo biti tiste reči, ki bi lahko zmedle mojo nevestico.» Tako dobro sem poznal to ponosno in močno dušo že takrat.

(Ta zadnji stavek sem prej napsanim dodal po mnogih letih, ko sem že vedel, koliko moči je bilo treba, da se je ta ženska odtrgala od duše, ki se ji je docela vdala.)

Sladkosti majskega časa so se še nadaljevale in trajale vse poletje. Judita je bila na Platterjev domačiji in jaz na gradu Enni. Vendar pa ni minil niti dan, da ne bi prišel obiskat Platterjevo domačijo ennski grad v osebi svojega mladega gospoda.

Kadar sem sedel na konja in se pripravljal, da bi zdrvel proti zelenemu, zelenemu Vahrnu, me je gledala mamica z velikimi, prestrašenimi očmi, kakor bi jezdil nekam, kjer me bodo spravili ob večno blaženost — čeprav me je plavec

nesel naravnost vanjo! — in moj gospod oče se je vselej pripravljaj, da mi bo povedal nekaj krepkih besed. Toda po prestrašenem, prosečem pogledu moje matere je že po prvih besedah vselej umolknil. Moja mati namreč ni znala prositi z besedami, ampak samo s pogledi. Nema je bila njena govorica in nihče se ji ni mogel upreti. Samo njen lastni najmlajši je to storil zaradi Juditke.

Da sem se prestrašeno moledujočim očem svoje matere dan za dnem upiral in dan za dnem jezdil na Platterjevo domačijo, je zmogla med mano samo ena sila, ki je bila podobna čarovniji: štel sem se pač z dajo in telesom k Juditinemu zverinjaku — če sem hotel ali ne. Kaj le zmore takšen fantič v boju s pravcato čarovnico? In še celo, če ima take zlate lase, take črne oči in rdeče ustnice!

Tako sem bil na čudovito lepi Platterjevi domačiji več kakor na svojem ljubem gradu Enni. Saj tu tudi nisem imel skoraj nič dela. Za tistih bore nekaj njiv, ki smo jih zasejali s turščico, in za košček vinograda na prisojemnem pobočju onstran Eisacka je skrbel stari Florijan vsako leto enako dobro in slabo. In on je skrbel za zelenjavo v grajskem vrtu, kjer so prijateljsko rasle cvetice skupaj s plevelom. Jaz tudi ne bi bil maral imeti okoli sebe drugega nego to pisano divjino okoli naših častitljivih zidov. Samo če je bila Judita pri nas, sem videl razen vseh drugih poškodb pri splošnem propadu našega gradu tudi cvetočo goščavo, ki smo jo blagovolili imenovati grajski vrt.

DOMAČE NOVOSTI

1 holandski goldinar za 23.02 do 23.14 Din;
1 nemško marko za 13.65 do 13.75 Din;
1 angleški funt šterling za 185.87 do 187.46 Din;
1 dolar za 35.86 do 36.14 Din;

100 francoskih frankov za 224.32 do 225.44 Din;
100 češkoslovaških kron za 170.23 do 171.09 Din;
100 italijanskih lir za 299.90 do 302.30 Din.

Vojna škoda se je trgovala po 296.50 Din.
Avstrijski šiling se je trgoval v zasebnem kliringu po 9.12 Din.

Kratke vesti

== Hmeljarski upi za prihodnje leto. V «Prager Tagblattu» smo brali članek, ki govori o nadah glede kupčije s hmeljem v prihodnji letini. Članek pravi med drugim: Ugodno presojanje položaja o pričetku minile hmeljske sezone se je naslanjalo na dvoje: prvič na dejstvo, da je bila svetovna hmeljska letina manjša kakor lani, drugič pa na upanje, da bo nastopila Amerika kot kupovalka večjih količin letošnjega pridelka. Pri presoji upov za prihodnje leto je predvsem upoštevati, da so v treh največjih evropskih hmelj pridelujočih državah, v Angliji, Nemčiji in Češkoslovaški, z zakonom določili, kako obsežna sme biti površina hmeljskih nasadov, kar bo gotovo ugodno vplivalo na kupčijo. Pri presojanju vseh v pošteve prihajajočih činiteljev ni povoda za neugodno presojanje položaja.

== Luksuzni davek na izgotovljene obleke. Glede luksuznega davka na izgotovljene obleke je izdalo finančno ministrstvo naslednji odlok: Ako izdelujejo krojači obleke iz blaga, ki je podvržen luksuznemu davku, za stranke, odnosno naročnike, ki so obenem potrošniki, torej za osebe, ki bodo nosile obleko same, potem na obleko ni plačati luksuznega davka. Ako pa je naročnik trgovec, ki daje snov krojaču le v svrhu konfekcioniranja in to konfekcijo naprej prodaja, je obleka iz luksuznega blaga podvržena luksuznemu davku, od katerega se odbije iznos davka, ki je bil že plačan za porabljeno snov.

Stare rane na nogah,

rokah itd. zaceli zanesljivo in naglo preizkušeno zdravilo «FITONIN». Izredni učinek so ugotovili odlični zdravniki in znanstvene institucije. Steklenica 20 Din v lekarnah. Po poštnem povzetju 2 steklenici 50 Din. Poučno knjižico št. 16 pošlje brezplačno Fiton, dr. z o. j., Zagreb I-78.

Sredi nje je mladi gospod Rok postavil senčnici za svojo ljubljeno grajsko gospo. Pomladi je bila višnjeva od ovijajočih se glicinij, poleti rdeča od plezajočih vrtnic, jeseni pa so stkali kostanji s svojo zlatorumeno listno streho baldahin nad njo.

Judita se je to poletje s pomočjo gospe županje zelo vneto ukvarjala z vrtnarstvom in gospodinjstvom. Hotela se je — vsaj domišljeval sem si to — zadostno pripraviti za veliko delo, ki ga bo imela kot mlada grofica Ennska. Tako je preživela vsak dan precej ur pri častitih sestrah, ki so stanovale pod vahrnsko cerkvijo v neki stari graščini z visokim slemenom; malo gospodarico Platterjeve domačije so učile vseh domačih umetnij. Že davno sem odkril to, da sta vezenje in šivanje slaba plet moje nevestice. Bolje ji je šlo s predenjem. Tudi tkalski čolnček je Judita spretno sukala sem in tja; in zadnjo zimo je začela celo z damastno preprogo; njen vzorec si je sama izmislila. Imela je čudovito lep vzorec širokolistnega bršljana z biserno okrašenimi sadeži.

Kar pa se tiče njenega drugega znanja, naj tu napišem, da moja najdražja ne govori ne francoskega ne angleškega jezika, da ne bere posebno rada knjig in da se ne ukvarja rada s pisanjem. Zato pa se toliko bolj spozna na vse, kar mora znati tirolski kmet, vinogradnik in planšar. Njena gospa teta, dobra gospa Leitnerjeva, pa tudi neki mladi gospod Rok, se sploh ne moreta dovolj načuditi, kakšni božji darovi so v otroku za gospodarstvo, urejevanje in vlado. Pri

* Kralj in kraljica na Bledu. 27. decembra popoldne sta Nj. Vel. kralj in kraljica s svojim spremstvom iz Zagreba prispela na Bled, da se udeležita lova. Čeprav Zagrebčani niso bili obveščeni, da se pripravljata kralj in kraljica na pot v Slovenijo, so vendar spoznali po pripravah okrog glavne postaje, da odpotujeta. Okrog postaje se je kmalu zbrala velika množica ljudi, ki je pri odhodu priredila iskrene počastitve vladarski dvojici.

* Nove telefonske zveze. Otvoril se je telefonski promet med Škofjo Loko in Mislinjem in Gradcem v Avstriji. Triminutni razgovor med Škofjo Loko in Gradcem bo veljal 4-50 zlatega franka, med Mislinjem in Gradcem pa 2-70 zlatega franka.

* Vse naše čitatelje še enkrat opozarjamo, da namerava prevajalec izdati ponatis našega priljubljenega romana «Dva človeka». Prosimo vse tiste, ki ga žele naročiti, naj store to že zdaj, da bomo vedeli, koliko izvodov naj natisnemo. Knjiga bo obsegala okoli 320 strani in bo stala za naročnike v naprej samo 30 dinarjev (s poštnino 2 dinarja več), pozneje pa bo precej dražja. Naročila sprejema za g. prevajalca uredništvo «Domovine», Ljubljana, Knafeljeva ulica 5/I.

* Smrt dveh uglednih meščanov Slovenske Bistrice. Na sveti večer je po dolgi in mučni bolezni umrl v Slovenski Bistrici veletrgovec Albert Stiger. Dosegel je starost 88 let. Pokojnik je bil iz ugledne meščanske družine. Dalje časa je županoval, slednjič pa je bil počaščen z imenovanjem za častnega meščana Slovenske Bistrice. Na vzorno urejenem posestvu se je vneto bavil s kmetijstvom, zlasti z vinogradništvom. — Na sveti dan opoldne pa se je po Slovenski Bistrici razširila novica, da je po kratki bolezni umrl na svojem domu ugledni gostilničar in mesar g. France Sorčnik. Pokojnik je bil v najlepši moški dobi 53 let in je zapustil ob vzorno uvedenem obrtu in gospodarstvu ženo z dvema nepreskrbljenima otrokoma. — Uglednima možema bodi ohranjen trajan spomin!

* Hvalevreden primer samopomoči. Zaradi splošne stiske je bil tudi v Strojnih tovarnah in livarnah v Ljubljani skrčen obrat, zaradi česar je precej delavcev izgubilo svoj zaslužek. Predsednik Zveze delovodij in industrijskih uradnikov

g. Čargonja, ki je tudi že sam okušal gorje brezposelnosti, pa je uvedel pohvalno akcijo v pomoč brezposelnim tovarišem. Na njegovo pobudo so ljubljanski, kamniški in jeseniški člani organizacije sklenili, da bodo od svojih deležev v zvezni blagajni dvignili delna posojila, ki sestavljajo skupaj kot glavnico okrog 30.000 Din. Ta denar ne bo podarjen v pomoč, marveč bo posojena glavnicu za malo združno delavnico, ki bo članom omogočila delo in zaslužek. Skupina brezposelnih je že ugotovila, da lahko v mali tvornici Lutzovih peči v Šiški uveljavi svoje roke na strojih, ki so doslej preveč mirovali. V primeru popolnega neuspeha te akcije bo kvečjemu vsak član podpornik prikrajšan za okrog 300 Din pri skladu, ki je določen za stroške pri pogrebih članov. Tako žrtev bo gotovo vsak najlažje pretrpel.

* Koledarček za leto 1934. je izdalo Obrtniško društvo v Ljubljani. Koledarček je skrbno urejen in bo ustrezal obrtnikom vseh strok. Tako na primer je v njem gradivo, ki je zelo koristno in potrebno za gradbeno stroko. Kovinarski obrtniki imajo obširne pripomočke v praktičnih tabelah. Tudi za krojaško in damsko šivilsko, mesarsko in lesno stroko najdejo obrtniki v koledarčku mnogo dobrih nasvetov. Splošno za obrtništvo so napisane priročna pojasnila, zlasti glede prometnega in luksuznega davka. Za pomočnike in vajence in pripravnike za mojstrske izpite je pa vnesenih mnogo praktičnih vprašanj, ki bodo marsikomu pomagala k lažjemu razumevanju. Vsekakor je vsebina koledarčka koristen pripomoček za vse obrtnike, pomočnike in vajence. Naročajte ga!

* Strašna smrt obupanega mladeniča. Te dni je vlak na Vidmu razmesaril nekega neznanega moškega. Kmalu so ugotovili, da je skoro gotovo šel sam pod vlak 23letni brezposelni pomočnik Milko Bohorič, ki je v zadnjem času prebival pri neki svoji sorodnici na Vidmu. Mladenič je bil že precej časa močno potr in je svojim znanem pripovedoval, da ni vredno živeti v tako hudih razmerah.

* Ni posledic brez vzroka in tako tudi ni nalezljive bolezni brez bacilov. Pred nalezljivimi boleznimi se varujemo, če onemogočimo bacilom dohod v telo. Najboljše obrambno sredstvo so pastile Panflavin «Bayer».

* Smrtna žrtev neprevidnega smučanja. V Seilah pri Slovenjgradcu se je te dni smučal 13letni sinko posestnika Hrovnika. Deček v smučanju še ni bil zadostno izurjen in si je zaradi neprevid-

tem pa dela tako mirno in tiho, da opazimo vse šele takrat, ko je že opravljeno. In vselej tako opravljeno, da bolje ne bi moglo biti.

To poletje je pustila Judita, kakor sem že povedal, velik kos polja v posebno zavarovani in topli legi za nasad mladih marelic, s katerimi hoče jeseni začeti. Misli že celo na bozenske trgovce, ki jim bo za visoko ceno oddala sladke sadeže. Z letnim izkupičkom za sadje hoče izpremeniti veliko, pusto kamenito poljano v rodovitno njivo. Da bo na kamenitem zemljišču sejala in žela pšenico — to je pravo delo za Judito.

Da bi napravil svojim dobrim staršem razen vseh skrbi za njihovega mladega gospoda še vsaj malo veselja, nisem obiskoval vse poletje samo Platterjeve domačije, ampak tudi prečastite očete v samostanu Novi Štifti. Naš kaplan Ploher postaja namreč vendar nekam star in betežen in njegov učenec zelo živahen in nebrzdan. Zato sem začel hoditi v šolo v Novo Štifo. Seveda sem se zdel strogi boginji učenosti zelo površen mladenič. V teh čudežnih poletnih dneh, ko se je dogodilo že toliko nezažadnih reči, je šel leni mladi gospod sam vase in iz lastne nagiba povedal, v šoli in na gradu, da bo v prihodnosti stalen obiskovalec šole. Zaradi tega so bili v moji domači hiši tako veseli, ganjeni in hvaležni, da me je bilo kar sram.

Zdaj mi je samostan Nova Štifa zelo všeč. Nekaj tako gosposkega, tako gospodovalnega je na njem! Čeprav stoji v dolini, vendar kraljuje na ponosni duševni višini, odkoder si je že pod-

vrgel dosti globin. Bogat je na gozdovih in vinogradih, na poljih in pašnikih visoko v hribih. Prelat je knez in prečastiti očetje so njegovi ministri in svétniki.

Vse v tej božji hiši je širno, veliko in krasno. Cerkev se lesketa od zlata in v samostanu so dvorane, ki bi bile kralja vredne. Samostanska kuhinja je prostor, ki je kar ustvarjen za pečenje in cvrenje. In šele grajski vrt! Vrt v Novi Štifi pri Briksenu je prava krasota.

Samostan ima dosti učencev in vsi so bodoči meniški — gospodarji in gospodje. Morda je med učenci kdo, ki bo kdaj kardinal. Ali — celo — papež! Lahko je kmečki sin, najsiromašnejši izmed siromašnih. Prav to je veličina naše cerkve! Mogočna in čudovita je... Med učenci samostana v Novi Štifi sem jaz edini, ki bo nekoč snubil ženo.

Ponosno prijezdím zjutraj na svojem plavcu; visoko nosim svojo mlado glavo. Z mogočno donečim glasom predam službujočemu bratu svojega konjička v oskrbo; trdnega, veselega koraka grem v učilnico. Tudi drugi učenci so mladi; tudi med njimi so gosposki sinovi. Toda oni ne korakajo, ampak se plazijo; ne govorijo, ampak šepetajo; ne dvigajo glav, ampak jih sklanjajo.

Ze zdaj imajo blede obraze vele črte; že zdaj kažejo njihove črte, da se zapirajo sami vase, ponižne besede uporabljajo, ko so vendar še tako mladi in ko je vendar mladostna moč obenem tudi cvetoče, vriskajoče življenje.

(Dalje prihodnjič.)

nega ravnanja prebodel s palico trehuh. Vsaka zdravniška pomoč je bila zaman in je nesrečna žrtev sicer lepega in zdravega smuškega sporta umrla za poškodbami. Primer naj bo v svarilo mladim smučarjem začetnikom, da je treba biti previden, dokler nisi zadosti izurjen.

* Pod oknom izvoljenke si je vzel življenje. Posestnikov sin 21letni Jakob Pernek iz Rabelčeve vasi pri Ptujju se je napotil nedavno zvečer na obisk k svoji ljubici, ki služi v Mesnem vrhu za dekle. Pernek je imel z dekletom ljubavno razmerje, ki ni ostalo brez posledic. Usodnega večera mu mladenka ni hotela odpreti okna, čeprav jo je prosil. Ko so domači zjutraj zgodaj vstali, so prestrašeni opazili viseti na križu okna nesrečnega mladeniča. Fant je bil prejšnjega dne dopoldne še v Ptujju, kjer je obiskal tudi svojega botra, kateremu je še prav vesel voščil novo leto. Na fantu ni bilo opaziti kake potrlosti.

* Plin iz motorja je strupen. Plin iz avtobusnega motorja bi bil nedavno v Kamniku kmalu povzročil smrt treh mladih šoferjev. Emil Vidmar, Anton Verdnik in Lev Peterlin, vsi uslužbeni pri tvrdki Rode, so v zaprti garaži popravljali neki avtobus. Pri preizkušnji so pognali motor. Plin, ki je iz njega uhajal, je kmalu napolnil zaprto garažo in vsi trije so onesveščeni popadali na tla. Emil Vidmar, ki se je še malo zavedal, se je s skrajnim naporom priplazil do vrat in jih za silo odprl. Sveži zrak jih je po skoro dveurni omotici spet spravil k zavesti.

* Ljubzenska žaloigra zagrebške Slovenke. Mlada Slovenka Štefica Zalokarjeva v Zagrebu je imela ljubzensko razmerje s 33letnim istrskim beguncem Antonom Vadiničem, katerega se je pa nedavno naveličala in začela novo razmerje z nekim Markom Važičem. Vadinič ji je večkrat pisal in jo tudi nagovarjal, naj se vrne k njemu, toda Štefica je bila za vabljuje ponudbe gluha. Nedavno zvečer je šla Štefica z ljubikom po Selski cesti. Srečala sta Vadiniča. Še preden sta se zaljubljenca prav zavedla, je Vadinič potegnil iz žepa samokres in pričel streljati. Oddal je tri strele, od katerih sta dva zadela Štefico, eden pa Važiča. Oba so morali z reševalnim avtomobilom prepeljati v bolnišnico, kjer so ugotovili, da je Štefica ranjena v nogo, Marko pa v roko. Vendar ni nevarnosti za njuno življenje. Vadinič je po zločinu pobegnil. Boječ se policije, je vso noč taval po mestu in bližnji okolici, zjutraj je pa najel sobo v hotelu «Zaječarju» na Paromlinski cesti. Naročil je sobarici, naj ga nikar ne buči. Sobarica ga res ni budila, ker se pa gost le predolgo

ni javil, je potrkala na vrata njegove sobe. Ker se ni nihče odzval, je vstopila in vsa prestrašena zagledala Vadiniča na postelji mrtvega s prestreljeno glavo.

Pozor na priložene položnice!

Današnji številki smo priložili položnice za vse naročnike, da lahko takoj plačajo naročnino za leto 1934. Ker je naročnina malenkostna, prosimo cenjene naročnike, naj jo plačajo že prve dni meseca januarja po možnosti za vse leto naprej. Tako ne bodo med letom imeli opravka z novimi položnicami in sitnosti z opomini in tudi pota na pošto jim bodo prihranjena. Naročnina ostane neizpremenjena:

za domačo državo

vseletno 36 Din, polletno 18 Din, četrtletno 9 Din;

za tujino

vseletno 48 Din, polletno 24 Din, četrtletno 12 Din, za Ameriko za vse leto en dolar.

Kdor po pomoti ne prejme položnice ali če se mu pokvari, naj piše upravništvu, da mu pošlje drugo. Oni naročniki, ki so plačali naročnino za leto 1934, že pred koncem leta 1933, naj izročijo položnice znancem, ki še niso naročeni na naš list, in naj jim prigovarjajo, da se na «Domovino», ki je vsem, ki jo poznajo in bero, najprikljubnejši list, naroče za novo leto.

Kdor je v minilem letu zaostal z naročnino, naj s položnico ali poštano nakaznico tudi zaostanek hitro poravnava, da ne bo presledka pri pošiljanju lista.

Upravništvo «Domovine».

* Čistost je pol zdravja, a samo tedaj, kadar jo dosežemo z zdravju koristnimi sredstvi. Ostramila, izdelana iz sestavin, ki dražijo kožo, morejo s svojim učinkom več škoditi zdravju, kakor mu koristi čistoča. Pogoj torej je, da se uporabljajo samo blaga, medicinsko zanesljiva mila, kakor so Fellerjeva Elsa-mila zdravja in lepote, ki so povsem neškodljiva, prijetno diše in se odlično penijo do zadnjega koščka. V prometu so sledeče vrste: Elsa-lilijino mlečno milo in Elsa-milo lilijine kreme, fina cvetlična mila, Elsa-rumenjakovo milo, blago in prikladno tudi za najmanjšo deco, Elsa-glicerinovo milo, zlasti za razpokano kožo, Elsa-boraksovo milo, izborna tudi zoper solnčne pege in druge kožne nečistosti, Elsa-katranovo

milo, zelo koristno za kožo la glavi in za lase ter naposled Elsa-milo za britje. Po pošti pošlje 5 kosov za 52 Din brez drugih stroškov lekarnar Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elsa-trg 360 (savska banovina).

* V bedi je začel kovati denar. Orožniki v Leskovcu v Halozah so aretirali kovača Mihaela Mlakarja iz Male Varnice, ki je ponarejal v svoji kovačnici 20dinarske kovance. Pred nekaj dnevi je zanesel en tak novc v Pintaričevo trgovino, kjer je kupil zanj neke malenkosti. Trgovec Pintarič je šele pozneje ugotovil, da je prejel ponarejen novc, vendar ni mogel nikogar osumiti. Čez nekaj dni je Mlakar spet prišel v trgovino ter hotel plačati s ponarejencem, ki ga je trgovec takoj spoznal. Zadevo je ovadil orožnikom, ki so kovača trdo prijeli in je kmalu skesano priznal, da je kovanec sam izdeloval. Mož se izgovarja na veliko bedo.

* Vlom v blejsko lekarno. Na božični dan zvečer je bil izvršen vlom v lekarno «Zlatorog» na Bledu. Vlomilec je odtrgal omrežje na oknu in se splazil nato skozi okno v poslopje. Kar je našel denarja, je seveda vsega odnesel. Vlom je opazil še istega večera magister g. Lubič, ki je prišel v lekarno, da bi neki stranki postregel z zdravili. G. Lubič je takoj telefonično obvestil o vladu lastnico lekarnar, g. Zamidovo, ki je bila tedaj v Ljubljani. Domače orožništvo je pridno na delu, da izsledí vlomilca.

* Bolnik je v razburjenosti ustrelil dva brata. Pred velikim kazenskim senatom se je zagovarjal 31letni ubijalec dveh ponarejevalcev denarja Alojzij Petek. Obtožnica mu očita, da je v noči na 12. oktobra v Braslovcih s karabinko ustrelil brata Antona in Franceta Lajha, ker je s tem hotel preprečiti uboj svojega očeta, s katerim sta se brata bila sprla in ga pretepala. Usodne noči sta prišla Lajhova k Petkovim in sta od gospodarja Martina zahtevala 1000 Din posojila. Stari Petek jima ni ugodil, pač pa ju je gostil s pijačo. Ko sta se napila, sta zahtevala še žganja. Ker sta bila že dosti vinjena in se je staremu Petku mudilo spat, jima žganja ni hotel dati. Oba brata, ki sta bila znana delomrzneža in ponarejevalca denarja, sta se ujezila in začela Petka psovati, nato pa sta postala celo nasilna. Eden je pograbil grebljico v kuhinji in začel tepsti starega Martina po glavi. Oče je klical na pomoč, nato pa je sin Alojzij vstal in potegnil izpod postelje nabito vojaško karabinko. Stopil je v vežo, kjer sta brata Lajha pretepala očeta. Hoteč pomagati očetu je Lojze dvakrat s karabinko ustrelil proti Lajhoma.

Melhijor Gašperič:

Zvižaja posestnika Srakopernika

Gospodar, ki ga je prihod Špelce zmotil v njegovih mislih, je vprašujoče od strani pogledal Špelco. Ta je potegnila nazaj pestro svilen ruto, ki jo je imela daleč čez čelo privezano, da si je delala senco pred solncem, ponesla svoje rdeče ustnice tik k stričevemu ušesu in zavpila: «Stric, kaj res tako hrepenite po preužitku?»

Možak jo je presenečen pogledal.

Kako je to, da je dekle začelo govoriti prav o tem, kar je hotel obravnavati z Melhijorjem? Ker ni odgovoril, je Špelca nadaljevala: «Jaz sem še tako mlada in lahko še počakam. Tudi Melhijor še lahko počaka. Če nečete, lahko ostane vse pri starem.»

Gospodar je zavzdihnil in se odločil za odgovor.

«Vse pri starem! Dobro, toda učitelj...» je prenehal govoriti, zakaj po njegovem mišljenju se ni dalo v tej zadevi prav nič več napraviti.

Toda Špelca je že imela pripravljen odgovor. «Govorila bom z učiteljem. Prijazen je z menoj, ker sem bila najboljša v šoli. Kako bom opravila, vam povem jutri zvečer tu na travniku. Ali je prav?»

Srakopernik je lahko prikimal in obsedel s sklonjeno glavo. Tuhtal je, ali naj k tej važni zadevi še kaj reče, toda mislil si je: «Kar mora priti, pride, zato govorjenje nič ne koristi!» Zaradi tega je molčal.

«Tako torej,» je nadaljevala Špelca, «vi ne marate, da se Melhijor že zdaj oženi in prevzame kmetijo, a jaz se tudi ne maram omožiti, ker sem še premlada.»

Zdaj je Srakopernik odločno prikimal njeim besedam in ko je Špelca ponovila, da mu bo jutri zvečer tu na travniku povedala, kaj bo bila izvedela pri učitelju, je ponovno prikimal.

Špelca je vstala in oba sta se skupaj napotila proti domu, ne da bi izpregovorila še kako besedo.

Namesto z učiteljem je govorila Špelca popoldne z učiteljevim sinom, ki je bil na počitnicah doma in ki je bil kot prijazen mladenič priljubljen v vsej vasi. Dejal je, naj Špelca kar njemu pove svoje želje, ker je oče odsoten, in da rad pomaga mladim dekletom, posebno lepim. Špelca je zardela, malo oklevala, nato pa povedala svojo zgodbo. Mladi gospod je napravil resen obraz.

«To je prav lahko», je rekel. «Pred oblastvo že morate iti, ker ste se najavili. No, če staremu gospodarju zapeček še ni všeč, naj pri sodišču ne da svojega dovoljenja. Poznam Srakopernika in vem, da ne govori rad. Naj torej v četrtek pred gospodo ne odpre ust. Tako sodnik ne bo mogel

ničesar opraviti, poslal vas bo vse skupaj domov in vse bo ostalo pri starem.»

«Ali je res tako?» je vprašala Špelca.

«Prav gotovo», je potrdil mladi gospod.

Zvečer pozneje je tekla Špelca še k Strmelji v sosedno vas.

«Ali je Matija že prišel?» je vprašala.

Starka je odkimala.

«Še ne, Špelca. Morda pride šele prihodnjo nedeljo.»

«Takrat bom morda že oklicana z Melhijorjem, čeprav je Matija v pismu povprašal po meni», je mislila Špelca in globoko vzdihnila. V četrtek pojdejo pred oblastvo in če bo Srakopernik molčal, ne bo z oklici nič.

Melhijor je prišel ponoči pijan domov in Urša ga je zmerjala, kakor bi že bila njegova tašča. Gospodar ni dejal ničesar, a zvečer naslednjega dne je prišel na travnik.

«Ničesar ne bodo opravili, če ne boste pri-trdili», mu je zakričala Špelca v uho. «Vi morate samo molčati! Niti ust ne smete odpreti! Ali ste razumeli?»

Gospodar je prikimal.

Naslednjega dne se je zgodilo nekaj posebnega. Gospodar je nagovoril Špelco. «Kupil ti bom zlato ovratno verižico z obeskom», je menil. Zdaj je Špelca vedela, da ima v Srakoperniku zvestega zaveznika, na katerega se bo pred sodnikom lahko zanašala.

Prvi strel je zadel Antona in mu raztrgal drobovje, da je kmalu nato izkrevavel, druga krogla je pa zadela Franca v kolk. Smrt je nastopila nekaj ur po poškodbi. Lovže Petek je dejanje skesano priznal, zagovarjal pa se je, da je vse storil v trenutnem strahu in trenutni živčni razrvanosti, ker je neozdravljivo jetičen. Že osem let boleha za jetiko. Sodišče je izreklo najmilejšo kazn, ki pa je vendar znatna: štiri leta ječe. Kazni obsojenec gotovo ne bo mogel prestati.

* **Brezsrčna gospodinja je zakrivila pastirčkov smrt.** Pri neki posestnici v Juršincih je bil zaposlen kot pastirček šletni posestnikov sin Jožef Matjašič. Pred nedavnim je gospodinja poslala pastirčka v najhujšem mrazu bosega pred hišo sneg kidat. Ubogemu fantku so takrat noge zmrznile, a delodajalka ni poklicala zdravnika, temveč je ubogega dečka zaprla v hišo ter ni nikogar pustila blizu. Šele ob praznikih je prišel sina obiskat oče in ga je našel popolnoma premraženega. Oče je takoj spravil siromaka v ptujsko bolnišnico, vendar ubogemu fantku ni bilo več pomoči in je kmalu nato v hudih bolečinah izdihnil. Fant je še pred smrtjo izpovedal v bolnišnici vpričo očeta, da mu brezsrčna delodajalka kljub prošnji ni hotela dati čevljev, da bi se obul.

* **Vlomilske pustolovštine po begu iz kaznilnice.** Medvodski orožniki so prišli na Štefanovo sumljivega mlajšega človeka, ki je trdil, da se piše Lovro Tadić. Našli so pri njem razne predmete sumljivega izvora, zato so se orožniki odločili, da ga odpravijo na ljubljansko policijo. V Ljubljani se je ugotovilo, da mož ni Tadić. Na podlagi prstnih odtiskov so spoznali, da imajo v rokah skrajno drznega in nevarnega vlomilca Jakoba Lamprehta, pristojnega v Poljane nad Škofjo Loko. Lampreht, ki je odsedel že devet kazni, je bil zadnjikrat obsojen na pet let ječe ter je bil poslan v kaznilnico v Mariboru. Tam je odsedel že nekaj let, v poslednjem času pa so ga pošiljali z drugimi kaznjenci vred tudi na prosto delo. Dne 31. avgusta je delal v vinarski šoli kakor že nekajkrat prej. V tistih dneh se je tam seznanil z neko žensko, ki mu je pomagala, da je omenjenega dne pobegnil. V svobodi je 8. septembra ponoči vlomil v Planinski dom v Logarski dolini. Orožniki so ga zasledovali zama. Precej časa nato je bil v Črni aretiran neki možki, ki se je izdal za Štangla. Neznancu pa se je posrečilo pobegniti, a orožniki so našli v aktovki, ki jo je pustil na mestu, sliko ubežnika s podpisom Štangl. Bil je to seveda Lampreht, ki je zlorabil Štanglovo ime in se dal slikati pri nekem foto-

grafu v Ljubljani. Lampreht se je po begu v Črni znova pripeljal v Ljubljano, kjer je imel prijatelje. Izmed teh so bili nekateri z njim v kaznilnici v Mariboru in so imeli zatorej drug v drugega popolno zaupanje. Pričeli so vlamljati po Ljubljani in okolici, večkrat pa so se napotili tudi na Hrvaško. Zlasti radi so se zadrževali v Karlovcu in v Zagrebu. Tudi tamkaj so izvršili več vlovov pod Lamprehtovim vodstvom. Dne 26. novembra je ustavil stražnik na Tržaški cesti neznanega kolesarja, ki je vozil po pešpoti. Kolesar se mu je legitimiral kot Franc Magrič in sledil stražniku na njegov poziv na stražnico. Malo pred stražnico pa je naenkrat odvrnil kolo in pobegnil. Bil je to spet Lampreht, ki ga je aretiral še tisti dan neki drugi stražnik, a mu je spretni postopač spet pobegnil. Nato se je klatil dalje časa po deželi, dokler ga niso zdaj prijeli orožniki v Medvodah, ki so zaplenili pri njem tudi kolo, katerega lastnik je posestnik Filip Jančar iz Dobrunjske občine. Pri Lamprehtu so našli najrazličnejše predmete. Drznega vlomilca še zaslišujejo, vendar je Lampreht zakrknjen in noče izpovedati vseh svojih grehov.

Najcenejše in najprimernejše darilo
je pretresljivi roman

«Prokletstvo ljubezni»

to, po splošni sodbi, eno najboljših del naše prevodne literature. Oba dela tega nepozabnega romana dobite pri upravi »Slovenskega Naroda«, Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5, za znižano ceno 20 Din, v platno vezana 40 Din, s poštnino 3 Din več.

* **Aretacija podjetnih postopačev.** Te dni so privedli v zapore okrajnega sodišča v Škofji Loki štiri nepridiprave, ki se sumi o njih, da imajo na vesti različne grehe. Najprej so zaprli delavca Ivana Guzeja, ki se je potikal okoli. Potem je romal v celico neki France Slugovec. Dolže ga hude telesne poškodbe. Nekaj dni poprej so prijeli orožniki Karla Pintarja iz Sele. Zapisanega imajo za vlačugarja. Pintarja, ki je bil že 34krat kaznovan, iščejo tudi zaradi tatvine. Aretirali so ga v Zabnici in mu odvzeli nahrbtnik, napolnjen s kašo in fižolom. Tudi Marija Druškovičeva bo morala pred sodnike. Prodajala je po Škofji Loki razno blago, ki sumijo o njem, da je bilo ukradeno, a niso lastniki oblastvom znani. Oblastva

so nadalje na sledu tatovom, ki so odnesli Silvestru Buhu v Črnem vrhu zimski površnik in nekaj denarja.

* **Matevž je kradel krave.** Pred malim senatom v Mariboru se je zagovarjal 29letni Matevž Dobnik iz Podloža, obtožen, da je ukradel dve kravi. Šele nedavno je bil izpuščen iz mariborske kaznilnice, takoj je pa zopet segel po tuji lastnini. V noči na 10. novembra je ukradel posestniku Jakobu Beraniču iz hleva v Dobroncih kravo, jo odgnal v Maribor in tam prodal na sejmu. Drugo kravo je odvedel ponoči 13. junija v vasi Grajenšaku. Izkušal jo je prodati na prav drzen način v Slovenski Bistrici, kjer so ga pa spoznali in izročili sodišču. Lepega dne je ušel iz sodnih zaporov in v Košnici ukradel nekemu posestniku srebrno uro z verižico in nov površnik. Seveda vse taji, ali na sodišču je znan kot nepoboljšljiv tat, ki je bil že petkrat kaznovan. Obsojen je bil na leto dni in štiri mesece robije ter na triletno izgubo častnih državljskih pravic, po prestani kazni pa bo najbrž oddan v prisilno delavnico.

* **Žalosten zaključek domače zabave s sirovim pretepom.** V gostilni Franca Pernata v Šikoljah pri Cirkovcah se je vršila na Štefanovo domača zabava. Med drugimi gosti so bili tudi domači fantje Alojz, Maks in Štefan Berglez, Franc in Alojz Dobrajc, Adolf Kancler, Štefan Pepelnjak in Simon Trčko, ki so sedeli skupaj pri mizi. Pri drugi mizi pa so bili posestniški sinovi Mihael Pernat, Janez Saltnik in Simon Herga, prav tako vsi iz Šikolj. Fantje so se izpočetka v miru zabavali, dokler ni na lepem izzval prepira Štefan Pepelnjak, ki je pristopil k omizju Mihaela Pernata, pograbil kozarec ter ga vrgel v Saltnika. Nato je pograbil še litrsko steklenico in hotel z njo navaliti na Mihaela Pernata. Kakor dogovorjeno, se je Pepelnjakova družba med tem časom odstranila iz gostilne in se zunaj oborožila z raznimi predmeti. Pernat, kateremu je bil napad namenjen, je med tem časom zbežal iz gostilne, a zunaj so sirovo nanj navalili Pepelnjakovi pajdaši. Pernatu se je posrečilo, da je zbežal v kakih 200 korakov oddaljeno hišo posestnika Mihaela Franca, kjer je gospodinja, videča nevarnost, takoj za njim zaklenila vežna vrata. Med tem časom pa je že prihrumela oborožena tolpa pretepačev, ki so enostavno vrgli zaklenjena vrata iz tečajev ter navalili na Pernata, ki je pred njimi pobegnil v kuhinjo. Fantje so razvili v kuhinji pravečo bitko, iz katere je Pernat ves krvav komaj utekel na dvorišče, kjer so ga ponovno napadli. Pernat je imel še toliko moči, da je zbežal do konca go-

Vendar ji je srce močno tolčlo, ko se je v četrtak zjutraj zbudila. Bilo je še zgodaj, a je ni več strpel v postelji. Vstala je, da bi nakrmila živino. Ko je delo dovršila, je natrgala cvetlice, da jih položi v vaški kapelici pred podobo Matere božje, ki naj ji pomaga v tej stiski. Ko je stopila z dvorišča na cesto, jo je oddaleč pozdravil z zamahom klobuka krepak mladenič. Mladenci so od veselega presenečenja padle cvetlice iz rok.

«Pozdravljena Špelca», je zaklical mladenič, a Špelca je samo zajecijala: «Matija!»

Ustopil se je tik pred njo in se je videl tako imeniten in postaven, da si je Špelca v zadregi poravnala predpasnik in rekla: «Se še nisem oblekla; prišla sem pravkar iz hleva.»

«To mi je všeč,» je menil, «če vem od matere, kako dobra si bila in kako si vpraševala po meni. Ljudje govorijo, da se hočeš omožiti z Melhijorjem...»

Tedaj se je pričela Špelca jokati in pripovedovati. Ker se je zelo solzila, jo je moral Matija tolažiti, česar pa ni mogel drugače storiti, kakor da jo je prijel za roko in jo slednjič celo objel okrog pasu.

Špelca ni nič nasprotovala. Izvedel je, da bo danes razgovor pred sodnikom glede prevzema posestva po Melhijorju. Nato pa da se bodo naročili pri župniku oklici. Vse to da se ne bo zgodilo, če bo Srakopernik vztrajno molčal.

«Oh, da bi mogel iti ti z menoj in mi pomagati v stiski,» je tožila Špelca in se vedno tesneje stiskala k Matiji.

«Zakaj pa ne!» je menil Matija, «če poprosim Srakopernika, me bo gotovo vzel s seboj. V mestu imam itak opravke. Če bo tvoja mati Srakopernika naposled le pregovorila, bom še jaz rekel svojo besedo, saj sem prišel semkaj samo zavoljo tega, da ti povem, kako te imam še vedno rad. Zdaj tudi vidim, da si mi ostala dobra!»

Matija je prisrčno poljubil Špelco prav na tista česnjeva usta in Špelca se je vrnila vsa potolažena na dvorišče. Matija je stal še nekaj trenutkov pred vrati, potem pa je tudi sam stopil na dvorišče in v nagli domisllici vprašal Srakopernika, ki se je pravkar prikazal iz hiše, ali bi mu morda ne prodal svoje kmetije. Denarja da ima dovolj in da zaradi tega išče lepo kmetijo. Kmet se je nasmešnil in odkimal z glavo. Urši, ki je prišla poslušat razgovor, so kar na ustnicah zamrle strupene besede, ki jih je imela pripravljene za pritepenca, ko je čula govor o toliki množini denarja. Melhijor je malce pogladil Špelco, da bi pokazal, kako velika je njuna ljubezen, in je zaničljivo pogledal vsiljivca Matijo, ki pa se je omalovažujoče zasmejal Melhijorju v brk. Tedaj se je pripeljal voz, na katerem je že sedel učitelj. Vsi so se zdevali na voz in ker je bil poleg blapca, ki je vodil konja, še prostor, je lahko prisedel tudi Matija.

Pred sodiščem v mestu so vsi stopili z voza. «Ne zapusti me!» je prosila Špelca Matijo. Napotili so se v sodiščno poslopje. Na hodniku pred sobo, kamor so bili klicani, so počakali. Sodni sluga jim je z važnim zamahom roke odprl vrata.

«Kaj bi ti ljudje radi?» je vprašal sodnik. Sodni sluga je imenoval imena prisotnih in njihove želje.

«Prav. A kaj bi vi radi?» se je obrnil sodnik proti Matiji.

Matija se je vlnudno priklonil in rekel, da je prišel z njimi kot svetovalec. Sodnik je skomignil z ramami in vprašal:

«Kdo je posestnik?»

Učitelj je dvignil roko in pokazal Srakopernika: «To je tisti mož, a prosim vas za obzirnost, ker je nekoliko naglušen.»

Urša je porinila Boltežarja Srakopernika pred sebe: «Reci, da želiš posestvo prepustiti sinu, mu je zakričala v uho.

Srakopernik pa je obstal pri miru in gledal okrog sebe, kakor da se ga vse skupaj nič ne tiče.

«Torej, Boltežar Srakopernik,» je kričal sodnik, «ali ste zadovoljni s tem, da se vaše posestvo prepiše na sina?»

Srakopernik se ni ganil.

«Reci vendar,» se je hudovala Urša, «pa na preužitek ne pozabi Melhijor naj...»

spodarskega poslopja, kjer so ga pretepači ponovno napadli in pretepli, dokler se ni zgrudil nezavesten na tla. Globoko nezvestnega Pernata so nato prenesli v hišo. Reševalni avto iz Maribora je nevarno ranjenega Pernata prepeljal v mariborsko bolnišnico. Tam so ugotovili nič manj nego 17 velikih ran na glavi, prizadejanih z noži in latami, in veliko zevajočo rano zadaj na glavi, prizadejano s sekiro. Vsi pretepači iz Pepelnjakove družbe priznavajo udeležbo pri pretepu. Oddani so bili v ptujske sodne zapore. Orožniki so izročili sodišču tudi predmete, s katerimi so pretepli Pernata, in sicer: sekiro, ročico, težko kladivo, late, tolkač za svinjsko hrano in drugo. Precejšnjo škodo so napravili fantje tudi posestniku Mihaelu, ker so mu v kuhinji razbili mnogo kuhinjske posode. Sirov dogodek je razburil vse prebivalstvo.

* S sekiro nad spečega moža. Zakonca Kelharjeva v Križah pri Kozjem se že od poroke sem nista razumela. Prepričanje sta bila pri mladostnih zakoncih česta gosta. Počasi je medsebojno sovraštvo tako naraslo, da se je žena Kristina v soboto pred prazniki odločila, da spravi svojega moža s sveta. Kelharjeva sta se prepirala tudi ta dan, vendar sta šla skupaj v spalnico. Tam je mož legel, a žena se je še česala. Pri tem pa je pazila, kdaj bo mož zaspal. Ko se je to zgodilo, je žena menda ugasnila luč in šla v vežo po sekiro. Očitno ni bila dovolj pogumna, da bi opravila zločin pri svetlem. S težko sekiro v roki je pristopila k postelji in trikrat zamahnila z ostrino proti moževi glavi. K sreči je mož zadela le v vrat in roko. Zaradi udarcev se je mož onesvestil, brezsrčna žena pa je šla v sosednjo sobo k svoji materi in tam povedala, da je ubila moža. Pozneje pa je le ugotovila, da je mož še dihal, a vso noč in ves naslednji dan se ni nihče brigal zanj. Kakor je mož izpovedal, je prišla mečem k njemu žena s palico in ga tepla, čeprav jo je v onemoglosti prosil, naj ga pusti še živeti. Tolkla ga je s palico, tako da jo je prelomila. Proti večeru se je nesrečnik vendar toliko opomogel, da je ušel v sami srajci in spodnjih hlačah skozi okno k sosedu. Bil pa je tako zdelan, da ga tam niso spoznali. Ker so pri sosednji hiši same ženske, so se ga silno ustrašile. Zato je šla domača hčerka h Kelharjevim vprašati, ali je Jožef Kelhar doma, češ, da je prišel k njim neki sumljiv tujec. Kelharjeva je mirno odvrnila, da moža ni doma. Isto je izjavila še nekaterim drugim sosedom. Skrivala pa je le pogledala v sobo in na žalost ugotovila, da je mož ušel. Pri sosedu je mož ostal, dokler ga niso od-

peljali v krško bolnišnico, kjer se menda bori s smrtjo. Okrutna žena in njena sestra sta v kozjanskem zaporu.

* Župnika so okradli. Župnik g. Ivan Sketa pri Sv. Marjeti je prijavil orožnikom pri Veliki Nedelji, da so vdrli neznani vlomilci v Slomškov dom, kjer so odnesli njegovo zbirko nad 1000 kg pšenice in rži. Orožniki so ugotovili, da so vlomilci odprli vrata s ponarejenim ključem. Izdal pa jih je robec, ki so ga orožniki našli v dvorani in so tako vlomilec že na sledu.

* 10dinarski ponarejenci so se pojavili v Ptuj. Policija je zaplenila pri branjevki Neži Požganovi 10dinarski kovanec, ki ga je prejela od neznanega odjemalca. Kovanec se spozna na prvi pogled, ker je bolj temne barve in slabšega zvoka. Policija zasleduje storilca.

Živčno slabim.

Znanstveno je dognano, da regulira ekstrakt iz življenjetočne žleze zdrave in močne živali (Kalefluid), prihajajoč v organizem izločevalno delovanje vseh žlez, krepi ves organizem in uravnaveša živčni sistem tako, da postane človek krepak, aktiven v življenju in sposoben za delo in borbo za svoj obstanek. — Brezplačno pošljemo detajlno literaturo. Zahtevajte jo od: Miloš Marković, Beograd, Njegoševa 5. Kalefluid se prodaja v lekarnah in drogerijah.

Odobrilo ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje pod S. br. 10537/33.

* Bivši bančni ravnatelj Marković obsojen na smrt. Te dni je bila pred okrožnim sodiščem v Beogradu razglašena sodba v obravnavi proti bivšemu bančnemu ravnatelju Mihajlu Markoviću. Sodišče ga je spoznalo za krivega, da je skupno z Milkom Miljkovićem zvalil trgovca Stankovića v svojo pisarno, ga tam ubil in oropal ter nato truplo odpeljal v Smederovo in ga vrgel v močvirje. Marković je bil obsojen na smrt in na plačilo Stankovićeve vdovi 60.000 Din, ki jih je vzel pokojnemu Stankoviću, 4000 Din za odvzete reči, 50.000 Din na račun odškodnine in 5000 Din pravnih stroškov.

* Obsodba zaradi uboja. Pred senatom trojice v Mariboru se je zagovarjal 17letni posestnikov sin Anton R. iz Moškanjcev, ki je 5. avgusta s kolom pobil posestnika Ivana Zamudo do smrti. Omenjenega dne je spremljal obtoženec svojega prijatelja Franca Šegulo na vasovanje v Formin. Mimo je prišel posestnik Zamuda, ki je nahnul Šegulo, češ, da je še premlad za vasovanje. Fanta je to silno razkačilo in začel je zmerjati starega Zamudo. Kmalu je nastal pretep. Prijatelju je

prišel na pomoč tudi obtoženec. Na klice hišne gospodinje, ki je prihitela na dvorišče, sta fanta zbežala po cesti proti Ormožu. Kmalu pa sta se vrnila in počakala v zasedi Zamudo, ki je prihajal v spremstvu svoje žene. Prepričanje se je ponovil in sta fanta naskočila Zamudo s koli. Obtoženec ga je udaril večkrat s kolom po glavi, da je nezavesten obležal sredi ceste. Po zločinu sta fanta zbežala, Zamudo pa so pripeljali v ptujsko bolnišnico, kjer je kmalu podlegel poškodbam ter zapustil tri majhne nepreskrbljene otroke. Anton R. je dobil dve leti robije.

* Obsodba zaradi tatvin. Pred malim senatom novomeškega sodišča so se morali zagovarjati štirje obtoženci zaradi raznih tatvin in dogovorov, da bodo izvršili tatvino na škodo Ivana Kralja v Karlovcu. Terezija Zoretova, ki je bila zaradi tatvine že večkrat obsojena, je Leonu Permozerju v Gradcu februarja meseca izmaknila iz hlačnega žepa 400 Din gotovine. Meseca julija je obtoženka prišla za nekaj časa v Karlovac, kjer je opazila, da je krojačeva žena Marija Luketičeva zakopala na svojem vrtu denar. Zoretova je denar odkopala in z njim pobegnila v Novo mesto, kjer ga je zapravila s svojim fantom Alojzom Zoretom, s katerim se je pozneje poročila. Z ukradenim denarjem 10.500 Din sta oba nekaj časa dobro živela. Malo prej sta oba tudi vlomila v stanovanje Ivana Prijatelja s pomočjo Prijateljeve dekle Jožefe Režkove, ki se je zdaj tudi morala zagovarjati zaradi soudeležbe. Dne 12. septembra sta se oba obtoženca, Terezija in Alojzij Zore, po svoji poroki dogovorila, da se odpeljeta v Karlovac, kjer bo Zoretova še enkrat poizkusila srečo pri Mariji Luketičevi, ako je še kaj denarja zakopane na vrtu. Za primer pa, da denarja ne bi našla, sta nameravala iti k drugemu tamošnjemu krojaču, Ivanu Kralju, ki je že star in leži vedno v postelji. Temu bi samo zagrozila, da bi dal kar sam od sebe ključ na razpolago. Pri tem načrtu, ki se jima je zdel nekam preveč drzen, sta pričela ugibati, koga bi še pritegnila na pomoč. Odločila sta se za Antona Jerička. Alojzij Zore je Jerička povabil k sebi, nato pa so se vsi trije dogovorili, da se popeljejo z vlakom v Karlovac, ali vsak v svojem vozu. Ta načrt so pozneje izpremenili v toliko, da se namesto z vlakom odpeljejo z avtomobilom. V ta namen se niso poslužili domačih avtolaksijev, temveč je Zoretova avto telefonično najela iz Karlovca. Naročeni avto je prispel v Novo mesto in vsi trije obtoženci so se sestali v Kandiji. Šofer Gjuro Cvitešić je družbo vozil najprej skozi Novo mesto in potem v Bršljini, kjer je Jeriček zapustil družbo, češ, da ima še nekaj opravkov. Ker moža dolgo ni bilo nazaj, šofer pa je silil na odhod, sta se oba Zoreta odpeljala sama v Karlovac, kjer sta bila aretirana po nalogu novomeških orožnikov, še preden sta mogla izvesti načrt. Vsi obtoženci so priznali svoja dejanja. Obsojeni so bili: Terezija Zoretova na 4 leta robije in 5 let izgube častnih pravic, njen mož Alojzij na 2 leti robije, 400 Din denarne kazni in na 5 let izgube častnih pravic, Jožefa Režkova na 5 mesecev strogega zaporu pogojno za dobo 5 let in Anton Jeriček na 3 mesece strogega zaporu, ki pa ga je že odsedel v preiskovalnem zaporu. Oba Zoretova morata še poleg kazni plačati osebno odškodnino za predmete, ukradene Ivanu Prijatelju in Mariji Luketičevi, 10.500 Din, narje.

* Pretep z usodnim koncem. Že nekaj nedelj sem so prihajali fantje iz Senkoveca onkraj Sotle v Dobovo z namenom, da bi se tepli. V dveh gostilnah so preprečili poboje s tem, da niso nikomur več postregli s pijačo. Na Stefanovo pa so si izlrali gostilno pri Kramarju. Čakali so seveda noči, ko nepoklicani ne morejo vsega videti. Ko je nastopila noč in je bilo tudi razpoloženje pravo, se je našla prilika za ureditev ratunov. Kakor že običajno, je prišlo med domačimi in tujimi do spopada pred gostilno. Gospodaril je nož, katerega posledice bo čutilo več fantov. Neki Šikoranja iz Jarkov pa je dobil z lopato po glavi tako močan udarec, da se je zrušil nezavesten na tla. S tem je bil sirov pretep zaključen, toda pretepaških zmagovalcev ni bilo na izpregled, ker

«Ženska naj molči, ker sicer ne razumem ne besedice», je vzrotil sodnik.

«Govori vendar! Reci tistih nekaj besed!» je moledevala Urša.

«Sluga» je zaklical sodnik, «prite tisto žensko, saj nesrečni mož ne more priti do besede. Gospod Srakopernik, povejte torej svoje želje!»

Boltežar je molčal.

«Oprostite, gospod sodnik, mož je nagluščen...»

Sodnik je ponovil vprašanje in kričal pri tem, da so se zidovi tresli, ali Boltežar Srakopernik je molčal ko grob v puščavi in se ni zganil.

Urša je začela glasno jadikovati, učitelj je na tihem klel in se ves potil v silni zadregi, a sluga je tolažil razburjeno družino in še s svoje strani poizkusil ganiti otprlega Boltežarja. Pa je bil trud zaman, Boltežar je mirno stal pred sodnikom in ni odprl ust. Melhijor je gledal po sobi ko poparjen kužek. Le Matija in Špelca sta razumela ves položaj.

«Zdaj pa imam dovolj,» se je razhudil sodnik, «za norca me ne boste imeli. Sluga, postavite družino pred vrata.»

Zunaj na cesti so učitelj, Urša in Melhijor planili v Boltežarja in ga izpovedovali.

«Pa pojdimo k notarju,» je naposled menil učitelj, «ta nam bo vse napravil.»

«Za božje ime, to je predrago», je vzdihnila Urša. Tedaj pa je nenadno odprl Srakopernik usta.

«Zdaj bom pa še jaz malo govoril. Pojdite, kamor vas je volja, a jaz pojdem k zlatarju in bom kupil Špelci zlato ovratno verižico...»

Urša in učitelj sta kar okamenela in Melhijor je zazijal od presenečenja. Špelca in Matija sta se pridružila Srakoperniku in vsi trije so jo mahnili k zlatarju.

*

Nekaj tednov pozneje se je preselila mati Strmelja k svojemu Matiji, ki se je oženil s Špelco in si kupil čedno kmetijo. Med svojo zeleno hišo in modrim gospodarskim poslopjem pa je vlekel Boltežar Srakopernik svojo pipo s sliko pokojnega Radeckega. Duh posušenega repnega zelišča, ki mu je nadomeščalo tobak, sicer ni bil prijeten, a prijetne so bile njegove misli, ki so že ponovno in ponovno dognale, da je molčanje koristna reč.

(Konec).

Požrtvovalen cerkveni pevec.

V pozni jeseni je stal nekega hladnega jutra sosedov Jaka pri odprtem oknu popolnoma gol. Pri obhodu ga zapazi občinski stražnik in se začudi: «Jaka, ali si znorel?»

Jaka: «Nič nisem znorel. Na koru moram peti bas, pa bi se rad prehladil, da bi imel debelejši glas...»

nihče ne bi rad nosil nerodnih posledic. Pobitega so odnesli v gostilno, od tam pa v bolnišnico, kjer so ugotovili, da je silni udarec razbil fantu lobanjo. Nesrečnik se ni več zavedel in je že naslednjo noč umrl. Preiskava o sirovem pretepu je v teku.

Novoletni pozdravi

Beograd. Fantje Slovenci v sokolski šoli žele vsem bratom in sestram srečno novo leto: Drobac Jakob (Turjanci pri Slatini Radencih), Rozman Janko (Vodice nad Ljubljano), Mušec Gustav (Sv. Trojica v Slovenskih goricah), Turk Anton (Št. Jernej na Dolenjskem), Marovt Anton (Bočana), Stepišnik Franjo (Trnava pri Gomilskem).

Blizovac. Zaposleni v slavonskih gozdovih želimo srečno novo leto vsem bralcem in bralkam, posebno fantom in dekletom: Anton Korošec, Jože Drobnič, Alojz Krašovec, Jože Ponikvar, Alojz Švec, Janez Mramor, Matija Hiti, Alojz Zakrajšek in Anton Hiti.

Draginac pri Šabcu. Srečno novo leto želi vsem fantom in dekletom orožniški kaplar Franjo Zorle (Sv. Benedikt v Slovenskih goricah).

Nova Topola. Srečno novo leto želimo vsem fantom in dekletom fantje, služeči v Bosni: Pote Avgust, Mirtič Josip, Pote Jožef, Slak Franc, Kokelj Alojz, Gosle Anton, Levstek Leopold, Krupoh Franc.

Vršac. Vsem slovenskim fantom in dekletom želimo srečno novo leto gojenci vojaške glasbene šole: Vargazon Karlo (Spodnje Krapje), Gril Nikola (Turiška vas pri Slovenjgradcu), Zorko Franjo (Senovo pri Rajhenburgu), Panek Janko (Maribor), Leskovšek Jože (Celje), Potokar Alojz (Rimske toplice), Ančič Vojin (Maribor), Čokan Franc (Celje), Gregorič Franc in Kvaternik Anton (Cerknica), Bukovšek Ivo (Tišina), Markeš Anton (Sv. Lenart), Ribič Josip (Litija), Slemenik Stanko (Slovenjgradec), Savernik Miodrag (Maribor), Ivnik Avgust (Sevnica), Hočevar Stanko (Kočevje), Senčar Emerik (Ptuj), Plavnik Alojz (Šoštanj), Lovec Viktor (Maribor), Germ Stanislav (Pesje pri Velenju), Čelik Cvetko (Slivnica pri Mariboru), Berhaus Franc (Rogaška Slatina), Blagovič Vilko (Ormož) in Inkret Franc (Šmarje pri Jelšah).

Litomeřice (Češkoslovaška). Trije Slovenci živimo tukaj v Litomeřicah. Zaslužek je bolj skromen, pa čakamo na boljše čase. Želimo srečno novo leto vsem bralcem in bralkam «Domovine», posebno onim v banjaloški župniji: Josip Marinc (Banjaloka), Mihael in Josip Colnar (Podstene).

La Machine (Francija). Srečno novo leto želimo vsem bralcem in bralkam «Domovine», posebno pa našim sorodnikom: Mihael in Milka Marenčič (Sv. Peter pod Svetimi gorami), Ivan in Roza Gajšek (Sv. Jurij ob južni železnici), Pavel in Marija Anzelmi (Loka pri Zidanem mostu), Matevž in Marija Dragan (Novo mesto), Marica Dragan in Franc Virč (Krško).

Montfaucon (Francija). Slovenski fantje, zaposleni v francoskih gozdovih, želimo srečno novo leto vsem sorodnikom, bralcem in bralkam «Domovine»: Hinko Prijatelj (Zamostec), Stanko Sterle (Iga vas), Anton Veber in Franc Fraka (Babno polje), Jožko Kordiš (Mali Log) in Ludovik Žagar (Goraci pri Čabru).

Ronchamp (Francija). Tudi mi čitamo «Domovino» ter se spominjamo rojstnega kraja. Tu smo samo trije Slovenci zaposleni. Tukaj so veliki rudniki premoga in več tvornic. Ljudje so zelo prijazni z nami. Kar se tiče dela, je seveda kakor povsod, ker se zahteva od enega delavca toliko, kolikor so včasih trije napravili. Zimo smo imeli 14 dni strašno, a je že spet popustila. Želimo srečno novo leto uredništvu «Domovine» in vsem čitateljem in svojcem: Mihael Marcen (Prevorje), Alojzij Čop (Komlansko) in Valentin Verlič (Cmurek).

Strasbourg (Francija). Tudi tukaj nas je majhna skupina Slovencev, ki želimo vsem bralcem in bralkam «Domovine» srečno novo leto: Ivan Majcen (Moravci), Ivan Jekovec (Jesenice na Gorenjskem), Gregor Zupan (Kranj).

IZ POPOTNIKOVE TORBE

ŽENA JE PREGOVORILA LJUBČKA, DA JI JE UMORIL MOŽA.

Čakovec, decembra.

V vasi Okrugljači je bil te dni zavrato umorjen ugledni posestnik Nikolaj Čeh iz Pribislavca. Čeh, ki je nedavno v Okrugljači kupil nekaj orolov sveta, je tam odprl gostilno in trgovino, ki sta mu dobro uspevali. Zakonec bi lahko živel v miru in zadovoljstvu, toda žena Marija je bila precej lahkomišeln.

Pred nedavnim časom je prišel v Okrugljačo 27letni Vojislav Stojilović, kateremu je Marija kmalu zmešala glavo, čeprav je za deset let starejša. Med njima se je razvilo ljubavno razmerje, za katero so vedeli vsi sosedje, samo mož Nikolaj ne. Bil je prepričan, da prihaja Vojislav zgolj kot prijatelj v hišo, in niti mal, ni slutil, da ga žena vara, še manj pa, da nagovarja svojega ljubčka, naj moža ubije in se nato z njo poroči. Nezvesta Marija je ljubčku celo ponujala 50.000 Din, za katere je bil Nikolaj zavarovan. Žena je sama redno plačevala vse obroke zavarovalnine, kajti bila je trdno prepričana, da se ji bo izpolnila njena želja, odkrižati se moža.

Vojislav se je dolgo upiral vabi, naposled je pa podlegel vplivu zapeljive ženske. Da bi laže izvršila peklenski načrt, je Marija pregovorila moža, naj vlihtapi na Madžarsko več kilogramov kave, ker jo tam lahko prodaja po 160 Din. Pri poslu da mu bo pomagal Vojislav.

Ničesar hudega slutel je Nikolaj pristal na to. Kupil je kavo in neke noči sta jo z Vojislavom ubrala čez mejo na Madžarsko. Komaj sta bila nekaj korakov čez mejo, je Vojislav ustrelil iz puške v Čeha in ga rnil v hrbet. Smrtno nevarno zadet je Nikolaj kričnil: «Vojislav, kaj si storil?» Več ni mogel izgovoriti, kajti v naslednjem trenutku so mu štirje strelji končali življenje. Truplo nesrečnega moža je Vojislav vrgel v Dravo.

Pred dnevi je Drava truplo naplavila in ko so orožniki ugotovili, da je bil Nikola najprej umorjen, nato pa vržen v vodo, so aretirali Marijo, ki je priznala, da je pokojnika umoril njen ljubček Vojislav. Prijeli so tudi Vojislava, ki je umor priznal.

Kako pokvarjena ženska je Marija, je razvidno tudi iz dejstva, da je že dvakrat najela morilce za svojega moža. Nekoč je pregovorila tri cigane in vsakemu obljubila po 500 Din, če ji ubijejo moža. Nikolaju je naročila, naj gre v bližnji gozd, kjer ga bo čakal nekdo, ki bo kupil več hraštev. Ko je prišel Nikolaj v gozd, je naletel na cigane, ki so si pa medtem premislili in mu izdali, kaj je nameravala njegova žena. Nikolaj je ženo zapustil. Ker pa je bil do ušes zaljubljen vanjo, se je kmalu v svojo nesrečo vrnil k nji. Oba morilca so izročili sodišču.

MORAVŠKE NOVICE.

Občinsko gospodarstvo — Združitev mlekar — Tretji primer ponarejanja denarja

Moravče, januarja.

Odbor velike moravške občine posveča složno vse svoje sile občinskemu gospodarstvu. Ker so dohodki v sedanjih hudih časih pičli, je treba gledati na to, da varujemo občino velikih izdatkov. Tako je stavljen predlog, naj otroci iz obmejnih vasi moravške občine obiskujejo domače šole, kar bi prihranilo občini lepe tisočake, katere plačujemo zdaj sosednjim šolam. Več pozornosti bo treba obrniti na občinske ceste in poti, ki so ponekod v zelo slabem stanju. Predvsem bo treba skrbeti, da bodo naši ljudje imeli doma več zaslužka. V ta namen smo izvolili kot sreskega zastopnika za javna dela predsednika občine g. Ignacija Tomca, ki bo poskrbel s svojo vplivno besedo, da pride v moravško dolino za javne naprave čim več denarja.

Mlekarstvo prinaša moravški dolini prav lepe dohodke. Čujemo pa upravičene pritožbe, da so cene mleku vsekakor prenizke. Sedanje vodstvo

mlekarne je napravilo zaradi tega potrebne korekture. Dogovorilo se je s sosednjimi mlekarnami in sklenilo zvezo, ki je bila pojasnjena zadržnikom na izrednem občnem zboru. Zveza, obstoječa iz mlekarne v Moravčah, Št. Vidu, Radomlju in Št. Gotardu, je pričela delovati v novem letu.

Časi so hudi. Povsod manjka zaslužka in denarja. Ni ga za najnujnejše potrebščine, kaj šele za pijačo in cigarete. Pa so si hoteli pomagati trije mladi fantje z Limbarske gore. Izdelali so si preproste priprave in pričeli ulivati desetinarske kovance. Delo se jim je posrečilo: iz lesenega modela so izluščili nekaj okroglega, kar je sličilo desetinarskemu novcu; potem so napravili še več kovancev. Seveda jih je bilo treba spraviti tudi v promet ob pripravnem času. Nastopila je božična noč, ko si človek rad privoščil kaj boljšega in ponarejeni denar se pri luči laže zamenja. Toda fantje so se zmotili. Nekaj svojih izdelkov so se srečno znebili ter izdali drobiž za cigarete in pijačo. Kmalu pa so jih pogruntali in veselje se je izpremenilo v žalost. Orožniki so jim takoj drugi dan pobrali priprave ter odvedli mlade nesrečnike v hišo pokore, kjer že prav bridko obžalujejo svojo iznajdljivost. Ta primer ponarejanja denarja je v moravški dolini že tretji in upamo, da bo poslednji.

SEJA SRESKEGA ODBORA JNS ZA ŠMARSKI SREZ.

Šmarje, decembra.

Te dni se je vršila v Rogaški Slatini v občinski pisarni seja sreskega odbora JNS za šmarski srez pod vodstvom predsednika sreskega odbora g. Skaleta in ob lepi udeležbi odbornikov, ki so kljub prometnim neprilikam zastopali več kakor polovico vseh organizacij stranke v srezu. Navzočen je bil tudi narodni poslanec g. Vekoslav Spindler.

Zapisnik o zadnji seji, ki ga je prečital sreski tajnik g. Josip Drobne, je bil odobren. Sledilo je tajnikovo poročilo o izvršitvi sklepov zadnjih sej. Zlasti je važno, da se na podlagi novih statutov stranke izvršuje v vsem srezu preosnova strankine organizacije po novih občinah, ki jih ima srez zaenkrat namesto poprejšnjih 62 komaj 14. Tajnik je nadalje poročal zlasti tudi o raznih davčnih zadevah in o načinu davčne prakse v srezu. O tem predmetu se je razvila obširna in zanimiva razprava, v teku katere so bili izneseni mnogi podatki.

Narodni poslanec g. Spindler je podal nato daljše poročilo, predvsem o stanju pritožb proti občinskim volitvam v nekaterih občinah, ki jih upravno sodišče doslej še ni rešilo, katerih rešnje pa je pričakovati v najkrajšem času. Poročal je dalje o raznih zakonih, ki jih je narodno predstavništvo v teku zadnjih mesecev sprejelo in ki so delno že stopili v veljavo (gasilni zakon, zakon o nastanjanju vojske, zakon o pobijanju spolnih bolezni, zakon o obvezni telesni vzgoji), v vladnih gospodarskih uredbah, ki pomenijo napoved vojne krizi in njenim posledicam, o predlogih za izpremembe raznih zakonov, zlasti davčnega zakona. Naposled se je dotaknil tudi vprašanja strankine organizacije v srezu in njene izpopolnitve v smislu novih pravil, posebej pa tudi še vprašanja mladinske organizacije.

Sreski odbor je v smeri poglobitve in izpopolnitve strankine organizacije, zlasti pa tudi glede mladinske organizacije, sprejel važne sklepe. Občni zbori vseh občinskih organizacij in krajevnih pododborov se bodo izvršili v teku januarja ter se bo vseh po možnosti udeležil tudi gospod narodni poslanec.

Daljša razprava se je vršila tudi še o raznih gospodarskih in socialnih vprašanjih sreza, zlasti o pomožni akciji in v zvezi s tem o javnih delih, ki se naj izvršijo v srezu na podstavi vladne uredbe o javnih delih. Sreska organizacija JNS bo v tem pogledu pristojnim oblastvom stavila predloge. Z zahvalo vsem udeležencem in zlasti narodnemu poslancu g. Vekoslavu Spindlerju je predsednik zaključil triurno sejo.

PREKMURSKI GLASNIK

Izginila je neznankom slaboumna Ana Racova, hčerka posestnika Jurija Raca v Gornjih Slavečih pri Rogaševcih. Nesrečnica je odšla od doma že septembra lani in se ni več vrnila. Stara je 18 let, srednje postave in rjavih las. Bila je bosa, ko je odšla od doma. Kdor bi kaj vedel o njej, naj sporoči njenemu očetu na naslov: Jurij Rac, posestnik v Gornjih Slavečih, pošta Rogaševci.

NAŠI NA TUJEM

PISMO IZ FRANCIE.

Merlebach, decembra.

Naj se še rojaki iz Merlebacha enkrat oglasimo v »Domovini«. V nedeljo 3. decembra smo slavili izseljenski praznik, na katerem smo videli, da je nas slovenskih trpinov še mnogo tukaj, zakaj dvorana je bila polna do zadnjega kotička. Spored je bil prav lep in obilen, saj je trajal nad šest ur. Peli so: zbor nad 60 otrok, »Triglav« iz Merlebacha, »Zvon« iz Jeanne d'Arca in slovenski cerkveni zbor iz Merlebacha. Prav dobro je bila podana žaloigra iz slovenskega izseljenskega življenja »Za srečo v nesrečo«. Igrali so jo rojaki iz Merlebacha-Freyninga. Za dobro voljo so poskrbeli igralci iz Jeanne d'Arca z veseloigro »Mutastim muzikantom« in pa otroci z živo sliko »Mladi Slovenci na dopustu v domovini«. Tudi slovenski orkester, ki je dovršeno podal Jakljeve »Slovenske bisere«, je pripomogel k uspehu.

Kakšen vtisk je napravila proslava, lahko presodimo iz besed tukajšnjega g. župnika, ki je naglasil, da se kar ne more načuditi, da so Slovenci tako nadarjeni.

Največ zaslug za uspeho prireditve ima duhovnik rojak g. Silvester Skebe, ki nepristransko deluje med nami, za kar mu bodi lepa hvala!

Nedavno se je zgodila smrtna nesreča v tukajšnjem rudniku. Pod veliko plast kamenja je prišel naš rojak Martin Plot, doma iz hunske župnije na Dolenjskem. Pokojnik je štel šele 31 let. Zapušča ženo in tri nedorasle otroke. Pogreba se je udeležila velika množica ljudi, med njimi tudi zastopnik našega poslaništva. Lepa nagovora sta imela ob grobu duhovnik g. Silvester Skebe in predsednik Jugoslovenskega podpornega društva g. Mažgon. Bodi pokojnemu rojaku ohranjen blag spomin!

IZ ŽIVLJENJA ROJAKOV V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

Cleveland, decembra.

Na železniškem tiru pri Duluthu so nedavno našli mrtvega 62letnega Petra Režka iz Elyja, po rodu s Krašnjega vrha pri Metliki. Domnevajo, da mu je na polzkih tleh spodrsnilo in da je med padcem z glavo udaril ob tračnico. Ker ni bilo nikogar, ki bi mu pomagal, je siromak zmrznul. Strojevodja prvega vlaka je opazil truplo na tiru in ustavil vlak, nato pa so mrtvega prepeljali v Ely, kjer so ga pokopali. Pokojni Režek je bil že več let brez dela. Pri njem so našli le 98 centov.

V Perryvilleu je vlak do smrti povozil Jurija Červana, ki se je po brezuspešnem iskanju dela vračal domov. Nesrečnega je hudo razmesarilo.

V Jolietu je v reki Desplainesu utonil Alojzij Roliha, v isti reki pa tudi 72letni Steve Vertin, doma iz Dragatuša pri Črnomlju. Pokojnik je živel 50 let v Ameriki.

V Clevelandu je umrla 45letna Ivana Černigojeva, rojena Badaličeva. Rajnica je bila doma iz vasi Oseka pri Gorici, odkoder je prišla v Ameriko pred 13 leti. Nedavno je prav tam obolel Marijo Lucincin, ki so ga morali z reševalnim avtomobilom prepeljati v bolnišnico, a je med prevozom umrl. V stari domovini zapušča ženo in tri otroke. Umrla je v Clevelandu tudi Marija Štefaničeva, žena Antona Štefaniča in mati sed-

mih otrok, ki je sedem let bolehal za rakom. Pokojnica je bila stara 45 let.

V Chicagu je umrla znana rojakinja Ana Skalo. Pokojnica je bila s Štajerskega; zapustila je moža in sina. V istem kraju so pokopali 57letnega Josipa Debelaka, ki je umrl po kratki mučni bolezni. Doma je bil iz Podnarta na Gorenjskem. Zapustil je ženo, sina in hčerko. Malo prej je v Chicagu umrl Franc Ilješ, za katerim žalujejo žena, sin in hčerka.

V kraju Steeltonu je po petmesečni bolezni umrl Janez Brodnik. Zapustil je vdovo.

V Clevelandu je po dolgi bolezni umrl Gregor Rajer, po domače Jeršetov, star 58 let. Pokojnik je bil iz Martinje vasi, fara Št. Lovrenc na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 35 leti. 6. decembra je prav tam preminil eden najstarejših naših pionirjev Jakob Jemc. Podlegel je srčni kapi. Bil je iz Zirovnice, fara Grahovo. V Ameriko pa je prišel pred 40 leti. 1. decembra je v Milwaukee umrla Ivanka Komar-Florjanova. Pokojnica je bila stara 45 let. Zapustila je sina in moža, ki ga je v enem mesecu zadela že drugi udarec, saj so mu nedavno pokopali tudi hčerko edinko Gabrijele.

V Pueblu je umrl 52letni France Vidmar, doma iz Brezovega dola na Dolenjskem. Zapustil je ženo in pet otrok.

Znanega slovenskega pogrebniika Ant. Grdino je blizu Pittsburga doletela velika nesreča, kjer bi bil kmalu izgubil življenje. Med vožnjo je zgorrel njegov avtomobil, s katerim je vozil tudi filmski aparat in filme, ki jih je razkazoval po slovenskih naselbinah. Grdina si je po čudnem srečnem naključju rešil samo golo življenje.

V Peoriji se je nedavno vršila obravnava proti Janezu Petjetu, obdolženemu umora nekega Lewisa Nelana, ki je bil ubit v tihotapski beznici v Fast Peoriju. Zločinci so nato njegovo truplo odnesli na železniško progo, da bi zbudili domnevo samomora ali nesreče. Zaradi tega zločina je bil pozneje aretiran tudi Martin Virant, ki so ga v ječi do smrti pretepli in nato obesili, ker ni hotel pričati tako, kakor je hotel sodnik, da je namreč rojak Petje morilec.

Iz Egletons (Francije) nam pišejo: Dne 22. decembra nas je za vedno zapustil naš dober prijatelj in zaveden narodnjak g. Franc Huzjak iz Presike pri Ljutomeru. Umrl je za pljučnico. Bodi mu lahka tuja zemlja! — Zdaj moramo pa še nekaj drugega sporočiti. Na sveti večer je obiskal pisca teh vrst neki rojak, ki je bil zaposlen pri nekem bogatem kmetu kakih sedem kilometrov od nas. Sprejeli smo ga prav lepo ter ga pogostili, kolikor nam je bilo mogoče, saj rojakov tu ni tako mnogo. Kratkočasili smo se malo pri jaselcah, malo pri kartah, malo pa pri čaju. Tako je minila noč. Zjutraj pa se opogumi omenjeni rojak in začne plačevati za pijačo, cigarete in druge reči tako, da nas je naposled prav dobro pogostil. Po njegovem odhodu smo šele ugotovili, s čigavimi novci je plačeval. Eden v naši družbi je nenadno dognal, da so mu izginili njegovi franki. Takoj drugega dne smo se napotili h gospodarju onega nepoštenega rojaka, a gospodar nam je povedal, da nepoštenjaka tudi pri njem ni več. Okradeni-rojak želi, da bi se zadeva poravnala po mirnem potu, in poziva omenjenega rojaka, naj lepo vrne denar, ker ga bo sicer javil oblastvom. Kaj ga čaka, če bo v rokah oblastev, si lahko misli.

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vršijo vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles: Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1438-66; Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

PROGRAM RADIA LJUBLJANE

od 7. do 14. januarja 1934.

Nedelja, 7. januarja ob 7.30: O eksotah v gozdu (inž. Karel Tavčar); 8.15: poročila; 8.30: Gimnastika (Ivko Pustišek); 9.00: versko predavanje; 9.15: prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve; 9.45: plošče (religiozna glasba); 10.00: predavanje za delavce; 10.30: vokalni koncert Sokove in Jelačina s spremljevanjem harmonike, vmes radijski orkester; 12.00: čas, plošče; 16.00: Svatba pod Durmitorjem (Vladimir Regally); 16.30: koncert Bežigradskega pevskega društva, vmes kvartet mandolin; 20.00: prenos operete iz Ljubljane, v odmoru: čas in poročila.

Ponedeljek, 8. januarja, ob 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13.00: čas, plošče; 18.00: Prehrana sportnikov (Zemljanova); 18.30: Zenitno pravo (doktor Fini Grossmannova); 19.00: plošče; 19.30: poročila za tujino (Klub esperantistov); 20.00: koncert slovenskega šramel-kvarteta (vmesne šlagerje bo pel Mirko Premelj); 20.45: prenos koncerta »Grafike« iz Delavske zbornice; 22.00: čas, poročila, radijski jazz.

Torek, 9. januarja, ob 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13.00: čas, plošče; 18.00: Otroški kotiček (Gabrijelčičeva); 18.30: plošče; 19.00: francosčina (profesor Prezelj); 19.30: nacionalno predavanje (Viktor Pirnat); 20.00: radijski orkester bo izvajal skladbe od nagrađnega tekmovanja; 21.30: vokalni koncert Jože Likoviča; 22.00 čas, poročila; 22.30: angleške plošče.

Sreda, 10. januarja, ob 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13.00: čas, plošče; 18.00: komorna glasba (radijski kvintet); 18.30: radijski orkester; 19.00: O narodni vzgoji (dr. St. Gogala); 19.30: literarna ura: Naše morje v narodni pesmi (Širok); 20.00: prenos opere iz Ljubljane, v odmoru: čas in poročila.

Četrtek, 11. januarja, ob 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13.00: čas, plošče; 18.00: Nega dojenčka (dr. Konvalinka-Tavčarjeva); 18.30: srbohrvaščina (dr. Rupel); 19.00: pogovor s poslušalci (profesor Prezelj); 19.30: plošče po željah; 20.00: prenos iz Beograda; 22.00: čas, poročila, radijski jazz.

Petek, 12. januarja, ob 11.00: šolska ura: Smučanje (Janko Sicherl); 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13.00: čas, plošče; 18.00: plošče; 18.30: predavanje Narodne odbrane; 19.00: sokolstvo; 19.30: Izleti za nedeljo (dr. Rudolf Andrejka); 20.00: prenos z Dunaja: Missa solemnis; 22.00: čas, poročila, plošče.

Sobota, 13. januarja, ob 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13.00: čas, plošče; 18.00: plošče, stanje cest; 18.30: zabavno predavanje (Cesar); 19.00: Ljudski nauk o dobrem in zlu (dr. Veber); 19.30: zunanji politični pregled (dr. Jug); 20.00: radijski orkester; 20.30: saksofon solo (Ziherl); 21.00: božične pesmi v tercetu (sestre Stritarjeve); 21.30: čas, poročila; 21.50: radijski orkester in radijski jazz.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Dišavne pogačice. Umesi na deski v testo: 20 dek moka, 15 dek sladkorja, dve jajci, 6 dek sirovega masla, pol zavitka pecilnega praška, žličico cimta, žličico stolčenih klinčkov, žlico ruma in naribano lupinico ene limoce. Umešeno testo tenko razvaljaj in poljubno zreži. Pekačo namaži, zloži pogačice na pekačo in jih speci, pečene in še tople namaži z mezgo in po dve in dve zloži skupaj.

Jabolčna krema. Skuhaj v litru vode eno kilo zrezanih jabolk, prideni četrt kile sladkorja. Ko so jabolka že čisto mehka, stresi vse skupaj v vrečico, da se sok odcedi v skledo, kolikor ga izteče; stiskati jabolk na smeš. Ko se je sok čisto odcedil, prideni soku eno deko v dveh žlicah mlačnega čaja raztopljenega želatine. Skledo ali pa kako drugo posodo namaži z oljem, daj na dno del ocedjenih jabolk, nato polij malo s sokom,

daj, če imaš, kakšno ukuhano sadje, kakor hruške, breskve, češplje, vsakega malo, potem polij še ostali sok po sadju in postavi skledo čez noč na hladno, da se strdi. Drugi dan prevrni na plitev krožnik in na vrhu nadevaj še stolčeno smetano.

Torta iz sadja. Dobro umesaj, da naraste, 5 rumenjakov in 8 dek sladkorja. Potem primešaj ene limone naribano lupinico, dve deki zrezanih rozin, dve deki orehov, dve deki citronata ali pa kutinovega sira, dve deki drobno zrezanih olupljenih mandeljnov, sneg štirih beljakov in 7 dek moke. Model za torto dobro namaži, zlij testo vanj in speci. Pečeno in hladno prevleci s pomarančnim ali limonovim lečom. Po ledu pa obloži torto z odcejenim ukuhanim sadjem.

Čokoladne kroglice. V skledi razmešaj pol kile čokolade (postavi jo v toplo pečico), potem čokolado zmešaj, pridene še četrt litra sladke smetane, ki jo pa poprej malo segrej, in vse skupaj dobro zmešaj. Iz te zmesi oblikuj kroglice, jih povaljaj v zribani čokoladi in na zraku osuši.

Praktični nasveti

Kadar pereš moške hlače, te gotovo skrbi, kako jih boš zlikala, zlasti pa lepo in pravilno zlikala gube. Preden hlače zmočiš, prešij z belo nitjo in z velikimi ubodi gube, ki se še poznajo na hlačnicah. Ko hlače likaš, jih zlikaj najprej po levi strani (narobe) in potem še po pravi strani (lice), in sicer z mokro krpo, da ne dobe hleska. Nato hlače lepo zloži in zalikaj gube tam, kjer si jih zaznamovala z belo nitjo.

Kožuhovina ima včasih zelo neprijeten duh. Odstranimo ga na ta-le način: Sveže žgano žitno kavo zmeljemo in s to kavo potresemo po kožuho-vini, zvijemo kožuho vino skupaj, zavijemo v papir in pustimo tako dva do tri dni zavito. Nato kožuho vino dobro iztepemo. Seveda ta kava potem ni užitna.

Rožene držaje pri jedilnem priboru očistimo, če jih namažemo najprej z jedilnim oljem, potem zdrgnemo z moko, nato pa skratčimo z mehko gubo, ki ne smemo umivati z vročo vodo ali sužiti z milom.

Voščeno platno ima včasih prav neprijeten vonj. Ta vonj odstranimo, če platno zdrgnemo z gorčično moko (dobiš jo v drogeriji in v večjih specerijskih trgovinah). Mokro krpo pomočimo v gorčično moko in platno drgnemo, kakor bi ribali s peskom. To platno prav nič ne škoduje. Moko zmijemo s čisto vodo in potem platno zopet posušimo.

ZANIMIVOSTI

Posebni naočniki proti malariji

Moskovski profesor dr. Sobelmann je dosegel na zdravstvenem poprišču nov uspeh. Sobelmann je svetovnoznan zdravnik za zdravljenje jetike, pa se je začel naenkrat zanimati tudi za lečenje malarije, ki ji doslej ni posvečal pozornosti. Hotel je preizkusiti vpliv ultraviolečnih žarkov na jetične ljudi. Zaprl je bolnike za nekaj tednov v temne celice. Z opazovanjem in merjenjem je potrdil že prej znano dejstvo, da toplota bolnikov ne skače tako kakor na svetlem. Po naključju je pa zaprl med jetične tudi bolnika, ki je sicer imel jetiko, obenem ga je pa mučila malarija. Čez nekaj dni je začela vročina pri tem bolniku padati in je naposled izginila.

Učenjak se je potem lotil poizkusov z ljudmi, ki jih je mučila malarija. Zapiral jih je v temne celice in pri vseh je opazil čez tri do petih dni padec vročine in konec mrzlice. Mislil je, da je s tem preprečil vpliv ultraviolečnih žarkov na bolnike. Toda zakaj bi izginila mrzlota? Vrnil se je k staremu načinu lečenja in začel je preizkušati kinin. Že od odkritja Amerike je kinin naj-

boljše zdravilo proti malariji. To zdravilo je pa drago, ker so se izjalovili še vsi poizkusi, da bi gojili drevo, ki daje njega skorja kinin kje drugje kakor v njegovi domovini. To drevo rase samo na dveh ali treh krajih sveta. Tudi Rusi so poizkusili prilagoditi ga podnebnim razmeram na Krimu, pa ni šlo.

Doslej je vladalo prepričanje, da se dá malarija lečiti samo s kininom. To naziranje je pa omajal Sobelmann s svojim poizkusom. Kinin res ubija povzročitelje malarije, toda biti mora zelo zgoščen. Sicer ima kinin tudi razredčen v človeškem telesu zdravilne učinke, a ti niso tako močni. Je še mnogo drugih sredstev, ki celo zelo razredčeni pokončajo povzročitelje malarije izven telesa, toda v telesu nimajo zdravilnega učinka.

Sobelmann je začel na podlagi teh ugotovitev sklepati, da kinin ne leči sam, temveč njegove svetlobne lastnosti, ki jih druge snovi nimajo. V slabi raztopini srka kinin viločaste in ultraviolečaste žarke. Kemikom je bilo to že davno znano, zdravniki se pa za ta pojav še niso zanimali. Po zaužitju preide kinin v kri in vsrka tam ultraviolečaste in viločaste žarke. Bacil malarije pa potrebuje očitno za svoje razmnoževanje prav te žarke, brez katerih pogine. Če damo bolniku kinina, ga mrzlota mine. Isto nastane, če zapremo malarične ljudi v temne celice, kamor ultraviolečasti žarki ne pridejo.

Pri lečenju s kininom pa naletimo na bolnike, ki jim kinin ne pomaga. To so taki ljudje, ki kinin takoj izločijo iz telesa. Temna celica pa ni odpovedala pri nobenem takih bolnikov, ki jih je iskal profesor Sobelmann po vsej Rusiji. So pa še druge snovi, sorodne kininu v tem, da tudi vsrkavajo ultraviolečaste žarke. Ali so tudi te zdravilne? Gre v prvi vrsti za kemikom dobro znani, v zdravstvu pa še ne rabljeni eskulin, ki se izdeluje iz kostanjeve skorje. To je nestrupena snov in po vrhu še poceni. Vbrizgi eskulina so povzročili pri bolnikih padec vročine in mrzlica je kmalu ponehala.

S tem je bil podan dokaz, da lečijo malarijo resnično svetlobne lastnosti kinina. To pa potrjuje še drug zanimiv dokaz. V Afriki so kraji, kjer dobi vsak belokožec malarijo, medtem ko so zamorci domačini za to bolezen nedostopni. Izkazalo se je celo, da prenašajo bacile malarije, ne da bi sami oboleli. Ko priznamo Sobelmannovo naziranje, da bacili malarije ne morejo živeti brez ultraviolečnih žarkov, nam postane vse jasno. Zamorce varuje pred malarijo debela plast barvila, ki vsrka bacilom malarije potrebne žarke.

Profesor Sobelmann dela zdaj druge poizkuse. Malaričnim ljudem je nataknil črne, tesno prilegajoče se naočnike; ruskim fizikom je pa naročil, naj poiščejo prozorno snov, ki bi ne propuščala ultraviolečnih žarkov. Našli so mu jo. To je steklo, ki mu primešajo manjše količine neke kovine in tako dobi potrebno lastnost. Zdaj je vprašanje, kako se bodo taki naočniki obnesli in ali ne bodo dobili malarije ljudje, ki jih bodo nosili, čeprav bi jim malarični komar vzbrižnil bacile malarije v kri.

× **270 biserov v človeku.** V bolnišnici v Oslu, glavnem mestu Norveške, so te dni operirali moža, ki so v njem našli 270 biserov. Mož je zbolel na obistih. Trpljenje je bilo vedno večje. Nazadnje so se zdravniki odločili za operacijo, češ, da ima mož kamne v obistih in da ga more rešiti le operacija. Ko so ga odprli, so zdravniki šele ugotovili, da obisti niso otekle, ampak da je na drugi strani obisti zrasel čuden tvor, ki je visel na obistih ko nekaj grozd. Ta grozd pa je bil sestavljen iz 270 biserov, med katerimi so bili najmanjši veliki le 0,8 mm, največji pa 1,4 mm. Ko so mu to odstranili, so rano spet zašili. Posamezne dele tega čudnega stvora so preiskali in začudeni ugotovili, da imajo ti biseri prav take črte in da se svetloba na njih prav tako lomi kakor na pravih japonskih biserih. Japonski biseri so sestavljeni v glavnem iz 90 odstotnega kalcijevega karbida, drugih 10 odstotkov pa sestavljajo organske snovi. Biseri pa, ki so tičali v norveškem možu, so bili

le do ene tretjine iz kalcijevega karbida, v drugi tretjini iz fosfatov, kakršnih v drugih biserih ni, zadnjo tretjino pa so sestavljale organske snovi.

× **Namestu neveste je ugrabil babico.** Iz Kaire poročajo, da se je zaljubil mladi in siromašni mešan Ali Mirzam v hčerko zelo bogatega trgovca v mestu El Saifu Saido Kitovo, daleč naokrog znano lepoticco in najbogatejšo nevesto, vzgojeno v Parizu. Nekega dne je stopil zaljubljeni Ali Mirzam pogumno pred očeta svoje izvoljenke in zaprosil za njeno roko, čeprav se s Saido še nista bila domenila, da bi se vzela. Posledica je bila, da je mohamedanski oče poklical slugo in dal postaviti nezaželenega ženina pod kap. To pa ni ostalo brez osvete, ki jo je Ali Mirzam zasnoval tako, da je spravil v trgovino objestnega trgovca večjo množino omamnih strupov, potem pa trgovca ovadil, češ, da s takim prepovedanim blagom trguje. Ker je policija pri ovadenem trgovcu res našla strupe, ga je aretirala. Ko je pa lepa Saida vročernega Alija tudi po očetovi aretaciji odločno odbila, češ, da je že zaročena z angleškim oficirjem, je sledila druga osveta. Ali Mirzam je vdrl ponoči z dvema pajdašema v Saidino spalnico, kjer so spečo žensko zavili v odejo in odnesli v avtomobil pred hišo, potem so pa oddirjali proti Kairi. Ko so bili že na varnem, je hotel ugrabitelj svojo izvoljenko prvič poljubiti. Zato je odvil njeno glavo in jo vroče poljubil. V zahvalo je pa zaslišal najgrše psovke mohamedanskega slovarja, iz katerih se je prepričal, da je ugrabil namestu lepe Saide njeno staro babico. Sledila je tretja osveta. Ali Mirzam je ugrabljenostarko pretepel in pustil na cesti. Do četrte osvete je prišlo pred sodiščem v Kairi, kjer je bil Ali Mirzam obsojen na 20 let lude ječe.

× **Pobarvani psi.** Te dni se je izkazalo, da ima francoski zakonik veliko vrzel. Nima namreč paragrafa, ki bi kaznoval prenašanje živali. Zgodilo se je v Marseillu. Neki trgovec s psi je začel nekega dne prodajati pekinške piške v nenavadnih barvah. Nova pasma je naletela takoj na mnogo zanimancev in trgovec je dobro zaslužil. V zvezi z društvom za zaščito živali pa je konkurenca kmalu ugotovila, da je mož svoje živali barval. Seveda so ga takoj razglasili za sleparja in ga pozvali, naj tako sleparsko trgovino s psi opusti. Mož pa je enostavno odvrnil, da bo vsakogar, ki bi ga imenoval sleparja, tožil za razžaljenje časti. Gotovo je dobro poznal zakone, kajti ko so ga potem spravili pred sodnika, je moral ta ugotoviti, da ni med paragrafi nobenega, po katerem bi moža lahko obsodil zaradi prenašanja živali.

× **Riba, ki sama lovi ribe s trnkom.** Pred nekaj tedni umrl danški učenjak profesor Schmidt je raziskoval globokomorsko živalstvo in odkril pri tem prav svojevrsten nestvor, ki živi v večni temi globokih voda. Na glavi tega prečudnega bitja je prirasla nitka s posebnim trnkom in vabo. Nitka je do štirikrat daljša ko riba sama. Vaba je majhna svetilka. Seveda je velika uganka, kako riba svojo žrtev privabi, kajti riba živi v globini 1500 metrov in je opazovanje živali nemogoče. Pri globokomorskih bitjih nam kaže narava vso svojo mogočnost v oblikovanju, ki daleč prekaša vse, kar vidimo na suhem. Kakor je dognal lansko leto profesor Beebe, je na nekaterih krajih na morskem dnu dovolj svetlobe. Svetloba neštetih velikih in malih živih bitij (kakor pri kresnicah) razsvetljuje neizmerne morske globine, kjer je boj za obstanek še hujši ko na suhem.

× **Veter kot gonilna sila.** V zadnjem času stopa vedno bolj in bolj v ospredje vprašanje uporabe gonilne sile vetra, saj je veter najcenejši vir sile in neprestano veje na zemski obli. Učenjak Böttcher je izumil pred nedavnim posebno zračne turbine, ki bi bile za gospodarstvo ogromnega pomena. Moderni mlini na veter so se si-jajno obnesli in imajo najmanj trikrat večjo moč ko nekdanji. Zračne turbine bi se posebno dobro obnesle pri nas ob morju, kjer veter po več ur dnevno piha. Veter bo gonilna sila bodočnosti, kajti stroški so v primeri z onimi, ki jih povzroča uporaba drugih virov sile, malenkostni.

× Kaj je povzročilo strahovito železniško nesrečo pri Parizu. Že zadnjič smo poročali o strašni nesreči pred Parizom, ko je strasbourgški brzi vlak s polno paro treščil v pariški brzi vlak, pri čemer je bilo 217 smrtnih žrtev. Razen sodišča, ki vodi preiskavo po uradni dolžnosti, je bila po sklepu vlade imenovana še posebna komisija strokovnjakov, ki je odšla takoj na kraj nesreče. Kakor znano, sta bila strojevodja in kurjač strasbourgkega brzega vlaka aretirana. Uradna komisija je vršila preiskavo z vso naglico in natančnostjo. V ponedeljek so napravili poizkusno vožnjo na daljšem odseku vzhodne železniške proge, kjer se je zgodila nesreča, da na eni strani preizkusijo lokomotivo, na drugi strani pa naprave za dajanje znakov, upoštevajoč obenem vladajoče vremenske razmere. Uspehi preizkušnje so bili za železniško upravo naravnost uničujoči. Izkazalo se je namreč, da so naprave za dajanje znakov tako slabe, da je naravnost čudno, da se v času ogromnega prometa za praznike ni zgodilo še več nesreč. Cela vrsta naprav za dajanje znakov sploh ni delovala, nekatere pa skrajno nezanesljivo. Temu je bil sicer delno vzrok tudi hud mraz, ki je vladal zadnje dni, zaradi česar so naprave za dajanje znakov tako zaledenele, da so bile svetlobne naprave za dajanje znakov zastirte ali pa zaradi zaledenosti sploh nepremične. Podrobnejša preiskava pa je tudi ugotovila, da so naprave za dajanje znakov že same po sebi skrajno zanemarjene, premalo mazane in delno zarjavle. Nasprotno pa na lokomotivi strasbourgkega brzega vlaka niso našli napak. Merilne naprave so ves čas pokazovale pristo pot, zaradi česar je strojevodja vozil z največjo brzino. K temu ga je napotila še okolnost, da je imel vlak nad eno uro zamude. Na podlagi teh ugotovitev je preiskovalni sodnik izdal odlok, da se strojevodja in kurjač kot docela nedolžna takoj izpustita iz zapor. Oba sta sprejela to vest sicer vzradoščeno, vendar sta kljub temu še vedno skrajno potrta. Strojevodja, ki ima že 27 let službe in je slovel kot eden najvestnejših uslužbencev, je po izpustitvi iz zapor izjavil, da noče nikdar več stopiti na lokomotivo. Njegovo življenje je uničeno. Do smrti mu bo ostala pred očmi slika strahotnega razdejanja. — Število smrtnih žrtev še vedno narašča in se še ne ve, koliko ranjencev po bolnišnicah bo še umrlo.

× V petih urah iz Evrope v Ameriko. Dne 28. maja 1931. je s svojim balonom poletel v vse-mirje belgijski profesor Piccard. Medtem so njegovo slavo zatemnili Rusi in Američani. A profesor Piccard se pripravlja na nov polet v stratosfero. Zdaj misli Piccard tako-le napraviti: Njegovo gondolo bosta nosila dva balona, dokler ne pridejo kakih 9000 m visoko. Nekako v tej višini bi večji balon odklopil, da bi padel nazaj na zemljo. Manjši balon, ki bi na njem bila pritrjena gondola, bi se pa dvigal. Piccard računa, da bi mogel tako priti 25.000 m visoko. V taki višini bi mu bilo lažje odkriti skrivnost višinskih žarkov. Obenem bi prekoračil višino, ki so jo dosegli Rusi. Piccard bi bil že drugič zletel, a ima razne težave, največ zaradi denarja. Zdaj pravi, da bo poletel šele čez kakraga pol leta. Medtem bodo menda Rusi že dvakrat zleteli v stratosfero. Profesor Piccard ima s svojimi poleti v vse-mirje še druge načrte. Misli že na čas, ko bodo po stratosferi lahko brnela vse-mirska letala namesto okornih balonov ter prevažala potnike. Piccard pravi, da bo treba za ta namen graditi posebna letala iz aluminijeve zmesi. Tako letalo bo kajpada dobro zaprto, da ne bo mogel iz njega uhajati zrak in da ne bo vanje prihajal mraz. V kabini za potnike bodo pritrjene bombe s kisikom, da bo vedno dovolj zraka za dihanje. V teh višinah, kjer je strašen mraz, bo treba letalo tudi segrevati. To bo opravljala ali elektrika ali pa osredotočeni solnčni žarki, katerih je gori vedno dovolj, ker tam ni nikdar megle in oblakov. Za razgled bi bilo treba napraviti odprtine, katere bi zapirale debele šipe. Kabine bi morale imeti srednjeveške daljnogledne za opazovanje neba; kar bo tam znatno lažje kakor pa z zemlje, kjer pogled ovira onečiščen zrak. Vse-mirska letala bi

smela leteti šele v višini 15 do 16 km. V tej višini namreč ni vremenskih nezdod; tam so vedno enaki vetrovi in vedno enak mraz. S tem bi odpadlo tisto, kar letalstvo v nižjih plasteh najbolj ovira. Taka letala bi se lahko premikala z naglico 1000 do 2000 km na uro. Vsekakor bi v petih urah lahko priletela iz Evrope v Ameriko.

× Velika letalska nesreča v Belgiji je zahtevala deset mrtvih. V soboto popoldne se je pripetila v bližini Bruslja huda letalska nesreča, ki je zahtevala deset smrtnih žrtev. Veliko trimotorno angleško potniško letalo »Apolo« je opoldne startalo v Bruslju za London. V letalu zje bilo poleg dveh pilotov še osem potnikov, med njimi dve ženski. Zaradi goste megle je letalo okrog 14. v višini 80 m zadelo ob anteno bruseljske radijske postaje ter je v naslednjem trenutku strmoglavilo na zemljo. Ob udaru na zemljo se je vnel bencin in letalo je bilo takoj v plamenih. Kljub temu, da so z bližnje radijske postaje brž prihiteli na pomoč, niso mogli nikogar rešiti. Oba pilota in vsi potniki so zgoreli, od letala pa je ostalo samo železno ogrodje. Med potniki je bilo sedem Angležev, en Norvežan, en Poljak in en Belgijec. Vsi so potovali v London, da bi med svojci proslavili novo leto. Nesrečo je zakrivila po mnenju strokovnjakov samo megla, 285 m visoki stolp radijske postaje je bil predpisno razsvetljen, vendar pa pilot zaradi megle luči ni opazil, ker je vozil mnogo nižje. Na stroške zrakoplovne družbe so telesne ostanke ponesrečencev prepeljali v njihovo domovino.

× 15letni morilec matere pred sodiščem. Pred sodiščem za mladoletce v Budimpešti se je vršila te dni obravnava proti 15letnemu gimnazijcu Dionizu Zemplenu. Dečko je sin vseučiliškega profesorja in prav na dan, ko je stopil pred sodnike, je izpolnil 15. leto. Obtožen je bil, da je umoril svojo mater, ki ji je s sekiro presekal glavo. Mirno in samozavestno je stopil fant pred sodnike. Ko mu je državni tožilec prečital obtožnico, je malo pomislil in dejal: »Priznavam svojo krivdo.« Na predsednikov poziv je opisal svoje življenje. Spominja se še, kako so ga ločili od drugih otrok in poslali v vzgojo materi. Na predsednikovo vprašanje, ali je imel do 6. leta rad mater, je obtoženec odgovoril, da ne ve, kaj je ljubezen in da tudi ni imel nobenega smisla za rodbinsko življenje. Pravil je, da se njegova mati ni mnogo zmenila za to, kaj se sme in kaj ne. Ker ga je mati slabo vzgajala, je prišel po odredbi sodišča za mladoletne nazaj k očetu, ki mu je prepovedal govoriti o materi. Ko se je oče drugič oženil, ga ni hotel več imeti pri sebi in poslal ga je v gimnazijo na kmete. Vzgoja je bila kriva, da je prišlo tako daleč. Deček je že v zgodnji mladosti vedel, kako njegova mati živi. Mirno je opisal sodnikom svoj zločin. Vrnil se je v Budimpešto k materi, pa sta se že prvi dan sprla, ker je zasačil pri nji njenega ljubčka, elektro-monterja Laszla. Odkrito je povedal svoji materi, da se ne spodobi imeti ljubavno razmerje s takim capinom. Posledica je bila, da ga je mati stepla. Naslednjega dne zgodaj zjutraj je vprašal mater, ali bo zapodila svojega ljubčka. Mati mu je pa odgovorila, da bi prej zapodila od hiše njega. Fant je skočil s postelje in se oblekel, da bi odšel, mati je pa zaklenila vrata in skrila ključ. Ves razburjen je sin pobral sekiro in napadel mater. Ze prvi udarec je bil tako močan, da se je mati zgrudila brez glasu na tla. Udaril jo je še dvakrat; ko je pa videl, da je mrtva, je odšel. Mirno je ogledoval obtoženec okrvavljeno sekiro in druge predmete, ki mu jih je kazal predsednik kot dokaz njegovega zločina. Potem se je pa razvila zanimiva besedna bitka med obtožencem in sodnikom. Življenje je lepo, je dejal morilec, pa tudi smrt ni nič neprijetnega ali strašnega, temveč nekaj čisto naravnega. Smrt je naravna, ne pa strašna, tudi če nastane po nenaravnem potu. Na predsednikovo vprašanje, ali se čuti krivega, je Zemplen mirno pritrdil, češ, da bi obsodil vsakega morilca staršev zelo strogo, če bi bil sam sodnik, ker so taki zločini najhujši. Za olajševalno okolnost bi priznal kvečjemu to, da je morilec svoje nagnjenje podedoval po starših. Na pred-

sednikovo vprašanje, zakaj je umoril mater, je obtoženec odgovoril: »Iz sovraštva. Za to sem imel strašne razloge.« Kot priča zaslišani morilec oče, profesor tehnične visoke šole dr. Zemplen je izpovedal, da svojega sina od rojstva do letošnje pomladi ni videl. Takoj po njegovem rojstvu so mu prišle na uho vesti, da ni njegov oče. Zato tudi ni skrbel za njegovo vzgojo. Ko ga je sodišče letos prisodilo njemu, ga je sprejel z odprtimi rokami, a bil je neprijetno presenečen, ko je spoznal v njem lažniveca. O svoji materi je govoril dečko samo kot o mrhi. Pozneje je oče spoznal, da sin za svojo mater vohuni. Nekoč je dejal svoji mamehi, da bi mogel spet živeti s svojo materjo, če bi njegov oče umrl. Zaslišana je bila tudi druga profesorjeva žena, ki je govorila o obtoženem dečku mirno in izjavila, da se je bal svojega očeta. Sestra umorjene Zemplenove, živeča v tujini, je v pismenem protokolu navedla, da je imela umorjena zelo rada denar in da ni bila baš neoporečna.

× Strašna povodenj v Kaliforniji. Južno in severno Kalifornijo je zadela strahovita poplava. Po prvih ugotovitvah je nesreča zahtevala že nad 50 mrtvih in okrog 100 ranjenih. Škoda sega v milijone. V okolici La Crescenta pogrešajo 30 ljudi, o katerih mislijo, da so utonili. Tam je tudi 35 ljudi bilo hudo ranjenih. Voda je naraščala tako naglo, da je zajela v okolici Los Angelesa več avtomobilov. Neki avtomobil s šestimi potniki je voda odnesla. Vsi potniki so utonili. Okrog Hollywooda se podirajo hiše. Mnogo hiš je voda odplavila. Na mnogih krajih je porušen tudi železniški nasip, tako da je železniški promet po večini ustavljen.

× Po 53 letih pejasnjena žaloigra čuvajev morskega svetilnika. Okoli božiča l. 1900. se je na severno zahodni obali Škotske zgodila skrivnostna žaloigra. Nekega večera so se ribiči s svojimi čolni vračali proti domu. Vozili so mimo svetilnika, ki je bil šele pred nekaj meseci zgrajen, in opazili, da tega večera svetilnik ni svetil. Zadrženi ribiči so zrnajevali z glavami in se čudili, saj so vse tri čuvaje v svetilniku poznali za zanesljive in vestne može. Ko luč tudi drugega večera spet ni zagorela, so začeli sumiti, da se je nekaj zgodilo. Parni čoln je odplul na otok, kjer je stal svetilnik. Otok je bil miren in tih, čuvajev pa od nikoder ni bilo na izpregled. Policaji so zlezli v stolp in ga preiskali do vrha. Vse je bilo pripravljeno, da bi se svetilnik prižgal, in v redu, a žive duše nikjer. Celo obleka čuvajev je visela na steni, le z oljem prepojene obleke, k kršne nosijo mornarji ob viharjih dneh, ni bilo. Zaman so iskale pogrešane čuvaje. Najmanjšega sledu ni bilo za njimi. Nihče ni vedel, ali se je zgodil zločin ali nesreča, ali so čuvaji samo kam odšli. Toda može so bili preveč vestni, da bi bili kaj takega storili. Pred kratkim pa so ljudje blizu ti-stega svetilnika opazili, da se je tam morje naenkrat strahovito dvignilo, da je nastal orjaški val, ki je zgrmel na svetilnikov otok in se potem odtekel v morje. Ves otok je bil preplavljen. To se je zgodilo večkrat zaporedno. Tudi ta prikazen je bila uganka. Učenjaki mislijo, da je na morskem dnu kak ognjenik, ki je povzročil te strašne valove. Morda je ta val tudi pred 33 leti osorej povzročil tako velik val, ki se je zgrnil na otok. Morda so prav tedaj čuvaji stali pred svetilnikom, ko jih je zagrabil val in požrl.

× Dvanaest rudarjev mrtvih. V rudniku Cranenu pri Johannesburgu v Afriki je te dni ubilo 12 rudarjev, med njimi dva Evropea. Na plošči, ki je visela nad globokim rovom, je delalo 13 rudarjev. Naenkrat se je plošča odtrgala in padla 1100 metrov globoko na dno rova. Enemu delavcu se je zadnji trenutek posrečilo prijeti se za tenko cev. Cele pol ure je siromak visel na tenki cevi nad strašnim prepadom, preden so ga rešili. Drugih dvanaest pa je bilo seveda takoj mrtvih.

L'istn'ca uredništva

Knežja lipa. Na vaša vprašanja se ne dá drugače odgovoriti, kakor da jih nekoč razložite in nam jih spet pošljete.

Ne smemo trpeti,

da nam leži jed neprebavljena v želodcu, ne smemo jesti premalo prekuhanje jedi, temveč se moramo brigati za dobro prebavo in za urejeno iztrebljenje, brez katerih ni zadost-

nega obtoka krvi, a zaradi tega naravno tudi ne zdravja. Če smo nezadovoljni z delovanjem črevesja, nam bodo dobro koristile Fellerjeve «Elsa»-pilule, ki delujejo naglo in zanesljivo, so popolnoma neškodljive, ne dražijo črev in pripravljajo lahko iztrebljenje. Fellerjeve Elsa-pilule jačijo že-

lodec ter čistijo telo, a obenem tudi kri. 6 škatlic 30 Din, 12 škatlic 50 Din z omotom in poštino vred. Dobivajo se pri lekarnarju Evgenu V. Fellerju, Stubica Donja, Elsa-trg 360 (savska banovina.) Odobreno od ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje. Sp. br. 599 z dne 24./III. 1932.

× Devet in avajset otrok je imela. Na dunajski vseučiliški kliniki je 45letna žena kočijaža Urmanna porodila svoje 29 dete. Od njenih 29 otrok je bilo 23 dečkov in 6 deklic, 16 jih še živi, med njimi 12 dečkov in 4 deklice. Žena se rojstnih dni svojih otrok ne more točno spomniti, ker jih zameša. Značilno je, da ta družina živi v velikem pomanjkanju in da je bila mati z otroki vred večkrat lačna ko sita.

× 300 ljudi je ubil vihar. V okolici Madrasa (Indija) je divjal pretekle dni vihar, ki je ubil 300 ljudi. Podrl je mnogo človeških bivališč, tako da je na tisoče takih, ki jim je vihar vzel streho. Tudi vseučilišče Anamac v Čidantaramu je vihar podrl.

× Ljudje radi klepečejo. V španskem mestu Santederu so aretirali priletnega Fernanda Estaria, ker si je bil dovolil nekaj nedolžnih šal. Izmišljal si je vesele dogodbe ter jih pravil svojim znanecem in prijateljem s prošnjo, naj o njih strogo molče. Ti so mu to obljubljali in so seveda pripovedovali zgodbe naprej. Te zgodbe so pa začele kmalu presedati prizadetim meščanom in tako se je začela za njihovega očela zanimati policija. Ni pa bilo lahko izslediti moža, ki je poznal toliko skrivnosti. Naposled mu je postala usodna neka krčma. V nji je bila zbrana večja družba in Estario je hotel povedati nekaj veselejših zgodb, pa je prosil goste, naj o tem strogo molče. Med gosti je bil pa slučajno detektiv. Estario je pravil, da so se v mestu Segoniji uprle proti vladi ženske, ki so kamenjale vse uradnike. Ker pa iz Segonije ni bilo nobenega poročila o kakršnemkoli upor, je detektiv vstal in napovedal Estariu aretacijo. Na policiji je mož izpovedal, da ga je vodil pri tem vzvišen nagib. Vesele zgodbe si je izmišljal, da bi ugotovil, kako hitro se širijo po mestu, odnosno kako klepetavi so ljudje. Mož se zanima za ta pojav in zbral je že mnogo zanimivih, pa tudi poučnih podrobnosti. So mesta, kakor recimo London, kjer izmišljotinam nihče ne verjame, medtem ko se širijo razne izmišljene vesti v Parizu zelo hitro. Tudi Španija ima v tem pogledu veliko prednost pred drugimi državami. Estario so iz Švice in Švedske izgnali, ker je širil izmišljene vesti, zdaj ga bodo pa še doma kaznovali.

× O starosti sesalcev v ujetništvu. Angleški raziskovalec Flower se bavi že 32 let z vprašanjem, kakšno najvišjo starost dosežejo sesalci. Gradivo za proučevanje so mu dajali živalski vrtovi. Na ta način je prišel do zelo zanimivih izsledkov. Po njegovih opazovanjih je človek vendarle tisti sesalec, ki ima najdaljše življenje. Živi do 100 in več let. Vsi drugi sesalci živijo le tako dolgo, dokler so jim zobje uporabni. Opice in polopice imajo tudi daljše življenje. Glede starosti slonov so se ljudje po Flowerjevih ugotovitvah vedno motili. Dosežejo povprečno 40 let. V dresdanskem živalskem vrtu je živel slonica 48 let. V celoti je dosegla menda 51 let, a nikakor ne 150 let, kakor so ljudje vedno trdili. V frankfurtskem živalskem vrtu je neki cebu živel 30 in pol leta. Kot domače živali dosežejo konji 50 do 60 let, osli 40 do 50, divji konji, osli, cebre pa 22 do 28 let. Govedo živi komaj pol toliko časa kakor konji; žirafe in velblodi dosežejo kakšnih 30 let. Povodni konji so v Parizu in Frankfurtu ućakali 41 in 36 let, medvedje probijejo 34 let, povprečna starost rjavega medveda je 16 let 2 mesece, sivega medveda 21 let 3 mesece. V živalskem vrtu so vztrajali levi in hijene 30 let. Psi lahko žive do 20 let. Zužkojedci med sesalci imajo najkrajše življenje, vendar so imeli nekega mravljinčarja v kletki 13¼ leta, drugi pa živi že 27 let. Navadni jež ne živi niti 4 leta. Morski prašiček doseže 8 let.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Zanesljiv dokaz.

Trgovec: «Ali je deček, ki mi je odprl, vaš sin?»

Krojač: «Dà.»

Trgovec: «To sem takoj opazil po podobnosti.»

Krojač: «Saj mi sin sploh ni podoben.»

Trgovec: «Vam ne, pač je pa njegova obleka podobna moji, za katero ste porabili toliko blaga...»

Čuden vzrok.

Ravnatelj: «Ali mislite, da veste dovolj za uspešno delo v moji pisarni?»

Prosilec: «Moj prejšnji šef me je odslovil, ker sem vedel preveč...»

Stopajevanje.

A: «Imenuj mi besede, ki se dajo stopnjevati.»

B: «Življenje, življenjska nevarnost, življenjska družica.»

V šoli.

Učitelj: «Tonček, stopnjuj mi pridevnik bolan!»
Tonček (nekaj časa premišljuje, nato pa se odreže): «Bolán, še bolj bolán, mrtev...»

Salomonska rešitev.

Stanko: «Branko, kako si se mogel poročiti s to grdo svojo tovarišico?»

Branko: «Če bi ti vedel, koliko sem zaradi nje prestal v pisarni. Sitna in ujedljiva je bila in še nešteto drugih slabih lastnosti je imela. Izkušal sem jo izriniti iz službe, a ni šlo. Ker nisem imel nikakega drugega izhoda, da se je iznebim v pisarni, sem jo moral poročiti. Če bi ti vedel, kako je zdaj v pisarni prijetno...»

Kitajci se množe.

Profesor: «Povejte nam, koliko šteje Kitajska prebivalcev.»

Dijak: «Kitajska šteje... šteje... šteje (dregne sosedu pod rebra, da bi mu povedal).»

Profesor: «Požurite se, kajti čim bolj boste odlašali, tem več bo Kitajcev...»

Pomirila ga je.

Mož: «Ženica, vroče te ljubim, toda če bi kdaj opazil, da me varaš...»

Žena: «Pomiri se, možiček, tega ne boš nikoli opazil...»

Ne vem, kam z njo.

Teta: «Mihec, zakaj me pa tako debelo gledaš?»

Mihec: «Ker ne vem, teta, ali spadaš tudi ti k nežnemu spolu ali ne...»

Vojaška iz stare Avstrije.

Narednik, strog in siten, vodi četo novincev na vaje izven mesta. Četa sreča tri mesarje, ki ženo bika. Narednik zapove pozdraviti bika po vojaško. Ker se je neki novinec zaradi tega pritožil pri komandantu, je ta poklical narednika, da se zagovarja.

Komandant: «Zakaj ste zapovedali četi novincev pozdraviti bika?»

Narednik: «Gospod komandant, pokorno javljam, da zato, ker nam daje bik kože za telečnjake...»

Zakonsko veselje.

A: «Kako se počutiš v zakonskem življenju?»

B: «Prav nič se ne morem pritožiti. Včasih mi hoče treščiti žena v glavo lonce, pa ne zadene, in se veselim jaz, potem spet ji hočem zalučati jaz čevljev v glavo in ne zadenem, pa se veseli ona. Tako sploh ne prideva iz veselja...»

Žepne ure
od Din 35.—
naprej.

Zapestne ure
od Din 66.—
naprej.

Zepne in zapestne ure, budilke, kukavice, stenske ure, zlatnino in srebrnino kupite dobro in po nizkih cenah pri

H. SUTTNER, Ljubljana 6
PRESERNOVA ULICA 4, poleg frančiškanske cerkve.

Cenik zastoj in franko.

Cenik zastoj in franko.

Delo

v današnjih hudih časih si preskrbi še najlažje vsakdo s tem, da si uredi doma nekako domačo pletilnico. Mi nudimo delo vsakomur na ta način da odvezujemo izdelane pletenine. dobavljamo prejo in izplačujemo mezo za pletenje. To potrjuje mnogo zahval. Če želite tudi Vi dela in zaslužka, pišite zaupno po brezplačni navodila tiskar: Domača pletarska industrija Josip Tomažič. Maribor, Krekova ulica št. 16.

Pristopajte k Vodnikovi družbi!

Za Vas imamo:

Voline . . . 69 Din Gitar . . . 138 Din
Mandoline 95 . . . Harmonike 89 . . .
Lambure . 68 . . . Gramofone 465 . . .
Zahtevajte brezplačni katalog.
MEINELL & HEROLD
tovarna glasbil
pr. podr. MARIBOR št. 104

MALI OGLASI

Več prav dobrih živalnih strojev

ženskih z okroglim čolničkom, krojaških in cilindri, je od 550 Din do 1800 Din naprodaj v Ljubljani, Kladezna ulica št. 26 (pritličje).